

SOVIETAI VĖL ISKĖLĖ BERLYNO KLAUSIMA

INDIJA-PAKISTANAS PRADĖS DERYBAS

Karas su komunistine Kinija atrodo neišvengiamas

RAWALPINDIS, Pakistanas. — Tarpininkaujant valstybės sekretoriaus padėjėjui A. Harrimanui, Indijos-Pakistano vyriausė santykius padaryta tokia pažanga, kad abiejų šalių vyriausybės sutinka užmegzti savitarpines taikos derybas.

Laukiama, kad iki savaitės baigos Indijos premjeras Nehru ir Pakistano prezidentas maršalas Ayub Khan paskelbys savo sostinėse tuo reikalu pareiškimą. Prieš susitinkant vyriausybės vadams, pirma jų padėjėjai paruoš susitarimo projektą.

Svarbiausia nesantaikos priežastis yra Kašmire provincija. Nehru buvo priešingai Jungtinių Tautų rezolucijai praversti Kašmire balsavimą, kad patys gyventojai galėtų pasisakyti dėl savo ateities, ar jie nori prisidėti prie Indijos ar prie Pakistano.

Pasiruošimas karui su Kinija

Nehru, norėdamas pasiruošti ilgam karui su Kinija, turi pirmą sutvarkyti savo blogus santykius su Pakistanu, buvusiu ligi šiol tvirtu Vakarų sąjungininku.

Karas su Kinija ketvirtadienį pasidarė realiese grėsme. Pekingo valdžiai pranešus, kad ji nepasitrauks iš Ladacho srities šiaurės vakarų pasieny. Ji sutinka atsitraukti iš vadamos Indijos šiaurės rytų agentūros teritorijos. Nehru nenori atsakyti nė mylios savo žemių.

Paliaubų pabaigos artėjimas rodo ir kitas Pekingo įspėjimas, kad Indija jau sulaužė sąlygas, kuriomis komunistai paskelbė savanoriškai paliaubas. Indija pasiuntusi kareivių į sritis, iš kurių kiek atsitraukę komunistai. Jų tikras atsitraukimas į 1959 metų rudens sienas šiaurės rytų pasieny turėtų prasidėti, pagal jų pačių pranešimą, gruodžio 1 dieną.

Prezidento sesuo trafiko teisme

Nuteisė pasiūlyti sužeistųjų ir sudaužytų automobilių

SANTA MONICA. — Tokių stambių žuvų, kaip prezidento sesuo, retai pasitaiko kaitinamųjų suole. Trafiko teisėjas Blair Gibbons būtų prastas politikiečius, jei nebūtų išnaudojęs jos bylos pasigarsinti originališku sprendimu.

Prezidento seserį Patricia, 34 metų, filmų aktorius Peter Lawford žmoną, jis nuteisė per ateinančias dvi savaites apžiūrėti sudaužytų automobilių lauką ir ligoninę su sužeistais žmonėmis automobilių katastrofoje.

Teisėjas jau yra pagarsėjęs tokiomis "auklėjančiomis" bausmėmis automobilistams, kurie važiuoja per greit, nepaiso trafiko signalų arba vairuoja girti būdami.

Bet Mrs. Lawford nusikaltimas buvo visiškai kitokios rūšies: ji pamiršo atnaujinti vairavimo leidimą, tartum nuo to kam grėstų pavojus patekti į ligoninę sulaužytais kaulais.

MIRĖ V. ŠVIRMIČKAS

Vincas Švirnickas, Onos Švirnickienės vyras, ketvirtadienį, staigiai mirė Chicago Central Community ligoninėje.

IŠ VISO PASAULIO

Vietnamas laimi ne kasdien

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Po sėkmingos pergalės prieš komunistų teroristų lizdo išdraskymą Phuoc Chia džiunglių srity, šios savaitės pradžioje, Pietų Vietnamas ketvirtadienį turėjo pripažinti nepasisekimą kito srity — D zonoje. Iš ten komunistai puldinėdavo armijos transportus ir kaimo gyventojus. Bet kai pasiuntė 2,000 kareivių su 56 Amerikos helikopteriais, užpuolikai jau buvo išsislapstę į sunkiai įžengiamas džiungles.

Dvi Jemeno delegacijos

NEW YORKAS. — Jemeno sukilėlių valdžios (respublikos) delegacija Jungtinėse Tautose sutiko su savo priešų, nuverstojų karaliaus (imamo) oficialios delegacijos pasiūlymu iširti svetimų valstybių dalyvavimą Jemeno kruviname pilietiniame kare. Saudi Arabijos, Jordanijos karaliai remia nuverstąjį imamą Mohammad Al-Badr, o Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas) padeda lėktuvais, parašutintinkais ir ginklais išsilaikyti Jemeno naujajai, respublikinei valdžiai.

Pabėgęs Mao diplomatas JAV

MUENCHENAS. — Pirmasis komunistinės Kinijos diplomatas, pabėgęs į Vakarų, išvyko apsigyventi į Ameriką. Senato viceaus saugumo komitetas jį pakvietė papasakoti apie gyvenimą Kinijoje ir Mao Tsetungo ginčus su Chruščevu. Jis yra Dr. Chao Fu, buvęs attachė Pekingo pasiuntinybėje Švedijoje.

JV-SSSR svarsto Švedijos planą

ZENEVA. — Amerika, Anglija ir Sovietų Sąjunga sutiko svarstyti Švedijos delegata pasiūlymą nusiginklavimo konferencijai apie atominį bombų bandymų uždraudimą. Jos delegatas Rolf Edberg paragino atominės valstybės baigti nuo ateinančių metų pradžios atominį ginklų bandymus ir tuoj skubiai ieškoti priemonių kaip susekti bandymus, jei jie būtų daromi slapta.

U Thant patvirtins JT gen. sekretorium

Sovietų Sąjunga davė sutikimą

NEW YORKAS. — Burmos diplomatas U Thant, ėjęs JT generalinio sekretoriaus pareigas, žuvus praeitų metų rudenį lėktuvo katastrofoje Rodezijoje — Daugui Hammarskjöldui, bus perrinktas pilnam 5 metų terminui

Tai paaiškėjo iš diplomatų susirinkimo SSSR misijos būstinėje. Sovietai ne diplomatinio smūgio Kuboj neberodo įprastinio akiplėšiškumo ir nebereikalauja — bent tuo tarpu — pavesti JT sekretoriatą trijų narių (kapitalisto, komunisto ir neutralisto) prezidiumui. Amerika ir kiti Saugumo Tarybos nariai jau buvo seniai susitarę dėl

Burbank (Calif.) Lockheed įmonės mašinistai paskelbė streiką ir tuoj pradėjo įmonę piketuoti. Po 2 dienų streikas buvo sustabdytas.

SSSR DARBININKAI DABOS VIENS KITĄ

Kremlius suranda vis naujų eksploatacijos būdų

MASKVA. — Nikita Chruščevas kalbėjo komunistų centro komiteto susirinkime neventi kapitalistų metodų pramonės, žemės ūkio gamybai pakeikti, bet jis turi savo arsenale ir būdingų policinės sistemos priemonių "našumui pakelti".

Pravda paskelbė, kad naujoji ekonominės kontrolės agentūra reikalauja iš darbininkų prižiūrėti viens kitą, kad būtų laikomasi partijos ir vyriausybės reikalavimų darbe. Agentūra įsteigė partijos-vyriausybės kontrolės komitetą, pagal centro komiteto nutarimą sugriežtinti ekonominio gyvenimo priežiūrą.

Enkavedistas prižiūrės visus

Užpakaly tūkstančių akių fabrike bus pats akyliausias "televizorius" Aleksander Selepin, iškilęs į vyriausybės ir partijos viršūnes kaip komsomolų (komjaunuolių) vadas ir saugumo policijos viršininkas.

Jo agentūra prižiūrės, kad darbininkai dirbtų, plūstų, kaip tikri valdžios baudžiauninkai, kad taupytų žaliavas, kad tarnautojai nevogtų, nespekuliuotų. Kiekvienas darbininkas žinos, kad jis yra sekamas kitų darbininkų. Jis gali būti geriausias darbininku, bet gali pakliūti į bėdą, jei bus susekta, kad jis neseka šnairomis savo draugų gretimais.

Komunų laikų liekana

Darbininkų panaudojimas darbininkams sekti buvo praktikuojamas Lenino laikais, kada komunistai buvo užsimoję steigti komunas, kurias šiandien perėmė Kinija ir kurias dabar kritikuoja Nikita. Sekimo sistemos buvo atsisakyta 1934 metais.

Bet sekti ir skusti darbininkams viens kitą pasirodė Chruščevui 1962 m. būtina priemonė pramonės ir žemės ūkio našumui pakelti. CK rezolucijoje pasakyta, kad Sovietų vadovybė priskiria pirmaeilės reikšmės viešai kontrolei, įtraukiant į ją milijonus savanorių inspektorių.

Thanto kandidatūros.

Jo kandidatūra bus oficialiai patvirtinta Saugumo Tarybos posėdyje penktadienį. Po to jį turės patvirtinti, formaliai išrinkti, JT pilnates susirinkimas.

Mokinių riaušės Amerikos sostinė

Negrų veikėjas tvirtina, kad jas sukėlė jo rasės broliai

WASHINGTONAS, D. C. — Visuomenės veikėjai iš abiejų rasių sudarė komisiją tirti priežastis riaušių, kurios įvyko Pa dėkos dieną futbolo rungtynėse tarp St. John katalikų mokyklos ir Eastern High viešosios mokyklos dėl čempiono vardo.

40 žmonių buvo sužeista, 15 areštuota. Katalikų mokykla, beveik "balta", nugalėjo Eastern, "mišrią" mokyklą. Sostinės viešųjų mokyklų didžiausią dalį mokinių (84%) sudaro negrai.

Katalikų mokyklų vyresnybė pranešė, kad ji ateity nebedalyvaus futbolo rungtynėse su viešosiomis mokyklomis. Ji atsisakė apkalinti savo mokinius už riaušių organizavimą, juo labiau, kad atsirado atvirų negrų vadų, kurie kaltę verčia saviškams.

Integracijos kovotojai bando paneigti riaušių rasinį charakterį. Bet "Ebony" ir kitų negrų laikraščių atstovas Washingtone Simeon Booker parašė "Evening Star" dienrašty, kad muštynių pobūdis buvo rasinis. Jau rungtynių pradžioje jis pastebėjęs negrų žiūrovų chuliganiškas nusiteikimą. Stadione atrodė, kaip anais metais Little Rocke, Ark., tik tokiu skurtumu, kad negrai buvo perėmę baltųjų vaidmenį. "Neapykantos eksplozija ėjo iš mano pačių žmonių".

Kardinolai nevažiuos iš Romos gruodžio 10

Popiežiaus liga kelia rūpestį

ROMA. — Kai gruodžio 10 dieną Vatikano visuotinis susirinkimas padarys didesnę patrauką, kardinolai neišvažinės, nes 81 metų amžiaus popiežiaus Jono XXIII liga kelia didelį susirūpinimą.

Oficialiame Vatikano biuletenyje popiežiaus liga vadinama "gana sunkia anemija", mažakraujyste. Ji atsiradusi nuo vidurių sutrikimo, gydytojo pastaruoju laiku vaistais ir dieta.

KREMLIUS PASIŪLĖ VAKARŲ ŠALIMS SUTVARKYTI VOKIETIJOS PROBLEMĄ

Dalykas esąs skubus, bet taikos sutarties nemini

WASHINGTONAS, D. C. — Sovietų Sąjunga ketvirtadienį pasiuntė notas Amerikai, Anglijai ir Prancūzijai, primindama neišspręstas Berlyno ir aplamai vokiečių problemas, kurias Chruščevas žadėjo vasarą nekeiti, kol nebus praėję Amerikos kongreso rinkimai rudenį.

JT kovoja už Omano kolonijėles laisvę

Anglai laikosi savo plano, kada duoti nepriklausomybę

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų politinis komitetas priėmė rezoluciją apie nepriklausomybės suteikimą Omano kolonijėlei Arabijos pusiasaly. Už balsavo 41, prieš — 18 ir 36 delegatai susilaikė. Rezolucijos rėmėjai tikisi rezoluciją patvirtinti JT pilnates susirinkime dviejų trečdalių balsų dauguma.

Omano sultonatas, prie kurio priklauso kita "būsima valstybė" Muskatas, turi 550,000 gyventojų. Anglams nepatinka, kad Afrikos-Azijos valstybės kišasi į jos reikalus. Anglai turi savo planą kolonijoms likviduoti, ir niekas negali sakyti, kad jie šio plano nevykdys.

Saudi Arabijos delegatas nori metinėjo anglams, kad jie nori pasilaikyti Omaną dėl žibalo šaltinių. Beje, žibalo iškojimas Omane buvo anglams gana nuostolingas.

Anglai teis lordo dukteri už žinių davimą šnipui

Senmergės meilė su jugoslavų diplomatu buvo seniai žinoma

LONDONAS. — Anglijoj iškilė nauja špiunoza afera valdžios įstaiuose. Miss Barbara Fell, 40 metų, buvo areštuota už savo įstaiigos paslapčių išdavimą savo meilužiui Jugoslavijai ambasadoriaus spaudos padavėjas. Miss Barbara Fell 1955 metais jai paliko \$109,000.

Esant jugoslavui Londone, ji važiuodavo su juo atostogų į užsienį, valdžiai tai gerai žinant. Sovietų šnipams admiralitete sukėlus visuomenę naują triukšmą, valdžia atkreipė dėmesį į Miss Fell buvusią draugystę su Jugoslavijos diplomatu ir išgavo iš jos prisipažinimą, kad ji parsinešdavo namo valdžios dokumentus parodyti savo draugui, manydama, kad per tai komunistas atsivers, pasidarys anglių, demokratijų draugu.

Geležinkelių unijos pralaimėjo teisme

Kompanijos galės atleisti nereikalingus darbininkus

CHICAGA. — JAV apeliacinis teismas pritarė žemesnio teismo sprendimui, kad geležinkelių kompanijos gali atleisti darbininkus, kurie pasidarė nereikalingi, įvedus techninius patobulinimus.

Penkios geležinkelių darbininkų, tarnautojų unijos su 200,000 narių prašė teismą uždrausti kompanijoms daryti technines, administracines reformas.

Remiantis teismo sprendimu, geležinkelių kompanijos pirmiausia atleis 13,000 kūrų, kurie važiuoja po senovei ir ima algą, nors kompanijos garsiųjų lokomotyvų nebevartoja, jėgus į madą dyzeliniams lokomotyvams.

Unijos, grasydamos streikais, priversdavo kompanijas laikyti tūkstančius nereikalingų darbininkų.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja: **REDAK. KOLEKTYVAS** Atsak. Redaktorius: **BRONIUS KETURAKIS**

Rankraščius siųsti: **SPORTO PASAULIS**
7338 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill. arba 2445 S. 14th St., Milwaukee, W.

Visuotinį 5. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimą,

įvykstantį 8. m. gruodžio 1 ir 2 d. Clevelande sveikiname, linkėdami darbingos nuotaikos ir tvirtų sportinių sprendimų, ateities sp. veiklos nustatymui.

Br. Keturakis
Sp. Pasaulio R-jos vardu

BR. KETURAKIS

Sportinės nuotaikos kongrese

Suteiktinis stipriausių sporto pajėgų sąstata, kaip Tamulynas, Puzinauskas, Budrys, Grybauskas, Šoliūnas, broliai A. ir J. Nasvyčiai, Mickevičius, Dirvonis, torontiškis Gustainis ir jaunoji jėga Žumbakis, fiz. lavinimosi ir sporto sekcijoje sudarė kartinį branduolį eilės klausimų gilesniame nagrinėjime. Visi paskaitininkai ir diskusijų dalyviai gyvai jaučia dabartinio sportinio gyvenimo lėtai pulsuojančią veiklą ir tuo rūpinasi, bet iš pasikeitimo minčių bei pasiūlymų paaiškėja, kad šiai negerovei pašalinti ne visi vienodai sugeba parinkti priemones sustiprinimui, todėl kartais besąjūdi blaškymasis ar kasdieniškai lėktas abuojumas tvirtesniam sportininkų sucementavimui, nesiduoda įvedamas į sportinės drausmės rėmus. Ugdymojo ir auklėjamojo linkmė, kuri turi eiti pagrindiniu elementu visame lietuviškame sporto gyvenime, daugelyje atvejų smarkiai sužalota, tuo atsidaroma vartai į neleistiną sportininkų elgesį ir sporto paskirties nuvertinimą.

Išgilinant į sporto padalinių ir pačių sportininkų nūdieninę padėtį, sąlygas ir statusus reikalavimus iš lietuviškosios kultūros apraiškų, vienbalsiai priėmė išvadą, kad esamoji veikimo linija su tam tikrais darbo metodo ir administraciniais pakaitimais, gali žymiai suaktyvinti mūsų sportinį kelią. Tam reikalingas suorganizavimas ir vyresniųjų sporto veikėjų, spor-

to veteranų ir talkininkų, kurie ligi šio meto daugumoje atvejų buvo likę nuošaly ir dažnai atlikdavo stebėtojo vaidmenį.

Idealistinis sportininko veidas baigia nublukti, todėl pasiaukojimo ir darbštumo asmenys ir kietos valios idėjiniai vadovai, supranta sp. veiklos pagrindus ir žina kelią jų įgyvendinimui, yra pagrindinė sąlyga naujam indėliui pasirodyti. Apie paskirčių paskaitininkų ir diskusijos dalyvių pareikštas mintis ir pasiūlymus, kurie reikia sakyti yra įdomūs, pakalbėsime sekantį kartą.

Tenka apgailestauti, kad dalyvių skaičius 1-ją d. buvo itin mažas — 17, antroji d. turtingesnė — 27.

Tradicinis krepšinio turnyras

Tradicinis Čikagos lietuvių krepšinio turnyras dėl Lietuvos gen. konsulo Dr. P. Daužvardžio taurės praėjo blankioji nuotaikoje. Buvo pademonstruota nuo sezono pabaigos iki turnyro paryžia atžanga. Atsilankiusieji turėjo progos stebėti pavienių žaidėjų "sugebėjimus" sporto šakoje, kuri reikalauja vieno darnaus vieneto. Tikta šiuo nauja tradicija buvo sugadyta ASK Lituanicos parodant ir komandinio žaidimo.

Pirmosios rungtynės tarp Aro ir Neries buvo apylygės ir tikta neriečių pajėgumas kontroliuoti lentas išplėšė jiems pergalę (77:66). Antrame susitikime Lituanicos komanda, prieš pavargusius ir fiziniai silpnus ariečius, gana lengvai laimėjo (70:55). Šiose rungtynėse ariečiai J. Šoliūno žodžiais "net ir nežinojo ką su kamuoliu veikti". Baigėme susitiko Neries buvusios žvaigždės su Lituanica. Šiose rungtynėse Lituanica žaidė kaip vienas nesunkiai iškovojo pergalę prieš Nerį (85:57).

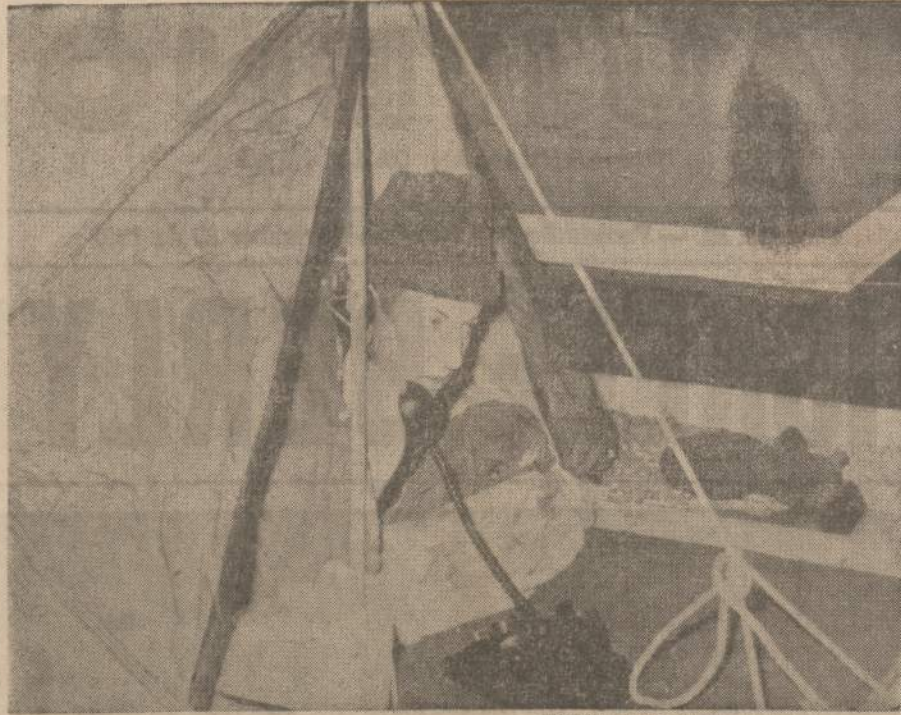
Taigi, ASK Lituanica tapo turnyro nugalėtoja iškovojusi pergalę prieš Aro ir Neries klubų penkis žaidėjus, o ne tų klubų komandas. P. G.

Visuotinis suvažiavimas

Šį savaitgalį Clevelande įvyksta visuotinis SALFAS klubų atslovy suvažiavimas, kuriame turės būti nustatyta ateities veikla, kuri iki šio laiko buvo labai ribota (neparodyta jokio gyvumo).

Suvažiavimas vyks Ciurlonio ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr. Pradžia, šeštadienį, 10 val. ryto.

SKAITYK FATS IR PARAGINK KITAS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

Jim Fish, MacAlester kolegijos studentas, pralaimėjo lažybas dėl gubernatoriaus rinkimų Minnesotoje. Jis dabar turi "sumokėti" stovyklaudamas viršuje restorano, esančio St. Paul mieste.

Svečiuose pas rockfordiečius

Prieš porą savaitių buvau Toronte, Hamiltone, New Yorke, Newark, o praicit sekmadienį teko būti Rockforde. Visur susirinko daug žmonių, nes kiekvienam lietuviui rūpi patirti, kaip žmonės gimtiniame krašte gyvena. Visur žmonės ramiai klausėsi, bet Rockforde mane apipylė skaudžiais klausimais ir salėje nuotaikos tuojau įkaito.

Susirinkusiems pasakojau, ką mačiau Lietuvoje, kaip mane "priėmė" žmonės ir ką parašė komunistinė spauda. Pasakiau ir savo nuomonę apie žmonių gyvenimą Lietuvoje ir apie geresnio gyvenimo viltis.

Nuotaikos būtų neįkainios, jeigu pasiklausyti nebūtų atėjęs vienas mūsų tautietis ir nebūtų suabejojęs mano atpasakotais išpūdžiais. Jis pareiškė:

— Aš buvau Lietuvoje 1960 metais ir tris dienas baliavojau savo brolio namuose... ir dar vieną dieną buvau kitame kaime...

— Tu galėjai "baliavoti" savo brolio namuose, — atsakiau jam, — bet man, pravažiuojančiam pro Raseinius, ir pro sesers namus, palydovai neleidė nei vienai minūtei sustoti ir pasveikinti sesers ar jos šeimos...

— Tai propaganda, — šuktelejo komunistinės tvarkos šalininkas.

— Gal vadinti ją "propaganda", bet tai yra teisybė, — paaiškinau. — Komunistai "propaganda" vadina melagingas žinias, o aš pasakojau teisingas žinias, ką mačiau, tą ir pasakojau. Jeigu tai propaganda, tai yra teisinga propaganda...

Aprimus nuotaikoms, aš toliau pasakojau:

— Ankščiau Lietuvoje žmonės galėdavo laikyti tiek karvių, kiek pajėgdavo iššerti. Dabar komunistai žmonėms leidžia turėti po vieną karvę. Jeigu kuris lietuvis vis dėlto nori turėti antrą karvę, tai turi gauti specialų leidimą iš valdžios. Bet tas leidimas ne taip lengvai duodamas. Kad gautų leidimą antrai karvei, tai šeima pirma turi turėti aštuonis vaikus. Jei turi septynis vaikus, tai leidimo negausi. Tikta aštuontam vaikui gimus, susilauksi "laimės" — komunistinė valdžia tau leis turėti antrą karvę...

— O Amerikoje, ar kiekvienas gali turėti po dvi karves? užklaupė tas "randonodis" ir pats susikonfuzijo. Jis pamatė, kad užklaupė nesąmonės, nes kiekvienas žino, kad karvėms laikyti leidimų Amerikoje nereikia.

Norėdamas tą išsiskolį apiraminti, bandžiau jį įtikinti, kad skaitytusi su gyvenimo ūkeve, su kasdieniu uždabiu ir palygintu su kitų kraštų žmonių gyvenimu. Jis išklau-

Vairui-Račkauskui 80 metų

Lapkričio 16 d. Lietuvoje pamirėtos Karolio Vairo-Račkausko 80-sios gimimo metinės. Dabar Lietuvoje gyvenęs rašytojas, vertėjas gimęs 1882 m. Šiaurinėje žk., Papilės vs., Šiaulių aps. Baigęs Tartu gimnaziją, ketveris metus išbuvęs žemaičių kunigų seminarijoje, po 1908 m. jis mokėsi įvairiose JAV mokyklose. JAV, Brooklyne buvo gyvai įsijungęs į socialistų veiklą, bendradarbiavo su J. Šliupu, Vl. Dembskiu ir Kl. Jurgelioniu.

Iki 1920 m. redagavo "Tėvynę", SLA kalendorius, nuo 1913 m. buvo Lietuvių mokslo d-jos įgaliotiniu, dirbo Lietuvos atstato b-jė ir kt. Dabar Vilniaus radijas JAV Račkausko redaguotus leidinius pavadino "pažangesniais". 1923-28 m. dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Londone, vėliau buvo konsulu P. Afrikoje. Nuo 1933 m. gyveno lietuvių Lietuvoje, vertėsi žurnalistika. Dabar Lietuvoje K. V. Račkauskas pristatytas kaip 1905—1907 buvęs socialistu, demokratu, ateistu, buvęs Kapsuko ir Prūseikos draugas ir tik deka jam dar 1901 m. pasirodė Gorkio, Dreiserio, Byrono kūrinii vertimai.

Tikrovėje Račkauskas yra išvertęs ligi 90 knygų ir tik Gorkio "Ant Dugno" buvo išleistas 1916 m., tuo tarpu svarbieji vertimai (Byron, Dreiser, G. H. Wells, Cronin ir kt.) visi buvo pasirodę neprikli. Lietuvos laikais, 1921—1940 m. laikotary. Račkauskas Lietuvoje organizavo P. Cvirkos memorialinį muziejų ir nuo 1949 m. ligi šiol yra jo direktorium. Vilniaus radijo teigimu, senesniai Račkauskas sunkiai sirgęs, bet ligą nugalėjęs ir dabar jam, "mūsų brangiausiajam jubiliatui" palinkėta sveikatos, kūrybinės ugnies. Jo sukaktis paminėta ir spaudoje. (E)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ZMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

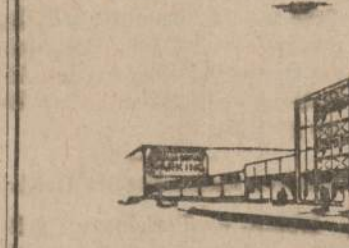
Rūšiuviiai reikalauja 35 val. darbo savaitės

Hart Schaffner & Marx rūbų pramonės firmos 75 metų sukakties bankete, kuriame dalyvavo apie 700 industrijos, biznio, civilinių ir politinių įstaičių ir darbo organizacijų vadų, AFL/CIO finansų sekretorius Frank Roseblum savo kalboje pasakė, kad šios firmos darbininkai žada reikalauti 35 valandų darbo savaitės.

Primėjęs, kad siuvėjai (Clothing Workers unija) su Hart Schaffner & Marx kompanija per 52 metus išdirbo taikingai be jokio streiko. Roseblum pastebėjo, kaip taikiomis priemonėmis ši pati unija per tą laiką sumažino darbo savaitę iš 60 valandų iki 54 valandų ir iki 40 valandų, dirbamų šiuo metu.

IRKITE JAV TAUPYMO BONUS

VALANDOS:	
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet	
Antrad. " " " " " " " "	
Trečiad. uždaryta visą dieną	
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet	
Penktad. " " " " " " " "	
Šeštad. " " " " " " " "	

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue. Chicago 36

Svečiuose pas rockfordiečius

Prieš porą savaitių buvau Toronte, Hamiltone, New Yorke, Newark, o praicit sekmadienį teko būti Rockforde. Visur susirinko daug žmonių, nes kiekvienam lietuviui rūpi patirti, kaip žmonės gimtiniame krašte gyvena. Visur žmonės ramiai klausėsi, bet Rockforde mane apipylė skaudžiais klausimais ir salėje nuotaikos tuojau įkaito.

Susirinkusiems pasakojau, ką mačiau Lietuvoje, kaip mane "priėmė" žmonės ir ką parašė komunistinė spauda. Pasakiau ir savo nuomonę apie žmonių gyvenimą Lietuvoje ir apie geresnio gyvenimo viltis.

Nuotaikos būtų neįkainios, jeigu pasiklausyti nebūtų atėjęs vienas mūsų tautietis ir nebūtų suabejojęs mano atpasakotais išpūdžiais. Jis pareiškė:

— Aš buvau Lietuvoje 1960 metais ir tris dienas baliavojau savo brolio namuose... ir dar vieną dieną buvau kitame kaime...

— Tu galėjai "baliavoti" savo brolio namuose, — atsakiau jam, — bet man, pravažiuojančiam pro Raseinius, ir pro sesers namus, palydovai neleidė nei vienai minūtei sustoti ir pasveikinti sesers ar jos šeimos...

— Tai propaganda, — šuktelejo komunistinės tvarkos šalininkas.

— Gal vadinti ją "propaganda", bet tai yra teisybė, — paaiškinau. — Komunistai "propaganda" vadina melagingas žinias, o aš pasakojau teisingas žinias, ką mačiau, tą ir pasakojau. Jeigu tai propaganda, tai yra teisinga propaganda...

Aprimus nuotaikoms, aš toliau pasakojau:

— Ankščiau Lietuvoje žmonės galėdavo laikyti tiek karvių, kiek pajėgdavo iššerti. Dabar komunistai žmonėms leidžia turėti po vieną karvę. Jeigu kuris lietuvis vis dėlto nori turėti antrą karvę, tai turi gauti specialų leidimą iš valdžios. Bet tas leidimas ne taip lengvai duodamas. Kad gautų leidimą antrai karvei, tai šeima pirma turi turėti aštuonis vaikus. Jei turi septynis vaikus, tai leidimo negausi. Tikta aštuontam vaikui gimus, susilauksi "laimės" — komunistinė valdžia tau leis turėti antrą karvę...

— O Amerikoje, ar kiekvienas gali turėti po dvi karves? užklaupė tas "randonodis" ir pats susikonfuzijo. Jis pamatė, kad užklaupė nesąmonės, nes kiekvienas žino, kad karvėms laikyti leidimų Amerikoje nereikia.

Norėdamas tą išsiskolį apiraminti, bandžiau jį įtikinti, kad skaitytusi su gyvenimo ūkeve, su kasdieniu uždabiu ir palygintu su kitų kraštų žmonių gyvenimu. Jis išklau-

SPAUDOS PARODA

Valgydami paprastai gardžiausių kėsnį paliekame užbaigai. Taip ir su lietuviškos spaudos paroda Kultūros kongreso metu.

Jėzuitų namų — Jaunimo Centro antrajame aukšte vienas ilgas kambarys buvo nuolubų iki grindų "pilnas" vienu vieno žmogaus pastangų. Visos keturios sienos, visais keturiais pasieniais stalai, išilgai kambario pastatyta laikina siena per vidurį ir dar kita tokia siena skersai, ir iš abiejų tų sienų pusių stalai — buvo apkrauti, nukloti, nusagioti, nuklijuoti ir prikabinėti viso, ką lietuviai yra parašę ir išleidę nuo Bretkūno iki Aleksandryno!

Kas tas vienas žmogus, kurio pastangos ir įdėtas darbas lankytojus stebino labiau, nei jo pati paroda? Pasakymas "viso, ką lietuviai yra parašę ir išleidę" yra figūratyvis pasakymas, bet faktas lieka, kad tas žmogus yra užsimojęs ankščiau ar vėliau to pasiekti. Tai Jonas Vaidėlys, kurio pati pavarde ir gimtoji aplinka Lietuvoje iš jo tokį žmogų padarė.

Jonas Vaidėlys yra gimęs, augęs ir savo jaunystę praleidęs Zapiškyje prie Nemuno kranto, kur turėjo nuosavą namelį arti garsiosios istorinės Zapyškio mūrinės bažnytelės, visoje Lietuvoje žinomos kaip Perkūno bažnyčia ir savo archaisku stilium, išvaizda ir pavai įsijungęs į socialistų veiklą, bendradarbiavo su J. Šliupu, Vl. Dembskiu ir Kl. Jurgelioniu.

Jei kas abejoja, kad Zapyškio bažnytelė yra geroji lietuvių dievo Perkūno išventovė, tas Vaidelį pamatęs neabebotas. Nes jį tik pamatęs, manai, kad tai krivių krivaitis prisikėlė ir vaikščioja tarpo mūsų, ką ir jo vaidiliška pavarde paliūdija! Ačiū Laimai, daug dar yra lietuvių, kurie tikrai myli savo druką ir raštą, bet kitos tokios meilės, kokią lietuviškam spaudintam žodžiui rodo Jonas Vaidėlys, daugiau ir su Diogeno liktarna nebesurasi:

Tai buvo jau trečią kartą J. Vaidelio Chicagoje suruošta

lietuviškos spaudos paroda, ir kiekvieną sykį ji didesnė, įvairesnė ir geriau sugrupuota. Šiemet tikra naujovė buvo bene 42 lietuvių akademikų daktarų disertacijų (daugumas Gregorinos universiteto...) ir pusantro ilgo stalo nuklota lietuvių mokytojų, lektorių, docentų ir profesorių JAV aukštosiose mokyklose bei institutuose išleistų mokslo darbų įvairiausių specialybių ir mokslo sritimis.

— Kur visa tai gavai?
— Geri žmonės, — daugumas patys atsuntė!

Bet ne vien spaudos naujovėmis šis spaudos pelė didžiujasi. Viena siena nusagiotą dar senų prieš-nepriklausomybinių laikų Prūsiose, Amerikoje, net Krokuvėje ir kitur leistas, raštai, kitas skyrius (nuo pat pirmųjų) spaudą atgavus Lietuvoje leistas periodiniai. "Dypukams" ypač įdomus skyrius, kur surinkta ir sugrupuota bene visų DP stovyklų seniniai, sapirografuotiiniai ir spausdininiai laikraščiai. Apie kintys ir kalbėti nebėra kada. Perdaug jų išrikiuota, o paroda per trumpa joms peržiūrėti.

Klausi nustebęs, kaip čia vieta biblioteką sugabenai? —

— Jei ne Jonas Balčiūnas, būtų nebuvo spaudos parodos. Visi kiti, kurių prašiau automobiliu eksponatams suvežti, sakėsi esą užimti, — nesiskundė šis į šakalį sudžiūvęs tauriškas idealistas, pridurdamas, kad visą dieną "neturėjęs laiko..." užkandžio nusipirkti... — Greit savo kolekcijos rūsyje nebesutalpsi? — klausiu.

— Po to laiko, kai Zapyškyje Nemunčelis mano knygyną paskandino, aš rūsyje nebelaikau, jis atsakė. — Laimė, geras žmogus visą kambarį užleido. JP

YOU CAN NOW VACATION ON A REAL FARM... SPEND THESE FALL WEEKENDS ON 750 Acre Farm near Chandlerville, Ill. Horses, Pigs, Dogs; Rabbit hunting now in season. Good Food, Comfortable beds. Adults only \$9.00 a day, Children \$5.50 daily. Special weekly rates on request. Reserve now... for more details. Write... LA VERNE LANE — Dept. L. Rt. 2, Chandlerville, Illinois.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplinkyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

ASTHMA

Jeigu Jūs kranksite, Jums trūksta oro, dusina, negalite pailsėti ir miegoti, prasėdėdami visa naktį, tai kodėl nepabandyte HAYSSMA. Šios kapsules labai lengva imti. Be to, jos tikrai sumažins bronchų astmos skausmus arba bus Jums gražinti pinigai. Receptas neriekalinas. Tuojau pašalina krankimo, kosėjimo ir sunkaus alsavimo nepatogumus.

Pagal receptus, gautus iš Lietuvos arba kitų kraštų, mes atliekame užsakymus, supakuojame, užpildome reikalingus blankus ir teikiame Jums jau paruoštus stuntimui. Už supakavimą nieko nereikia mokėti.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

The REXALL Store
UNION DRUG CO.
35th and HALSTED STREET
(Šiaurinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Rašyti galite įsų gimtąja kalba.

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI MOVING

Čiauj dielėi traukai - Naujaisi kraustyma irankia
Slgy metu patyrimas - Papis ir sažiningas pataravimas

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Millbrook 5-9209

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue. Chicago 36 GROvehill 6-7575

4 1/2% Anticipated Dividend on Investment Account

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena idomiausioji ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas. Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

IŠ KANADIŠKOS PADANGĖS

HAMILTON, Ont. — Grynai šokių vakarams rengti karštligė (jie buvo rengiami kas šeštadienį vis naujos organizacijos) jau eina prie pabaigos. ...

Paakutiniai iš jų buvo su rengti vietos Šalpos Fondo lapkričio 17 dieną ir davė truputį pelno. Suprantama, visuomenė negalėjo neįvertinti taip svarbaus ir reikalingo šalpos darbo tų žmonių, kurie aukoja tam savo poilsio laiką, lygiai negalėjo nesuprasti tų tautiečių, kuriems toji pagalba bus reikalinga. Todėl Fondo Komitetas lieka dėkingas hamiltoniečiams už atsilankymą, paramą fantais ir prisidėjusiems savo darbu prie jo paruošimo bei pasisekimo.

S. m. gruodžio 1 dieną Ukrainian Community Centre, 170 Park-

dale Ave, N. Hamiltone, vietos mėgėjų teatras "Aukuras", vadovaujamas E. Dauguvietytės-Kudabienės, stato M. Sennecke-no trijų veiksmų komediją "Pirmas skambutis". Spektaklio pavietimuose rengėjai tarp kitko rašo: — Atvykus prieš 12 metų į Hamiltoną aktorė E. Dauguvietytei-Kudabienei buvo įkurtas teatras "Aukuras", kurio pirmas pastatymas kaip tik ir buvo "Pirmas skambutis", kuris skaitlingai sutraukė Hamiltono ir jo apylinkės lietuvių pasiūlė šios komedijos. Teatras "Aukuras" su šiuo veikalu gastroliavo Toronte, Windsore, Delhi ir kit. liet. kolonijose.

Rengėjai kviečia ir dabar visus skaitlingai dalyvauti šiame parengime. Parodykime, kad dar domimės lietuviška veikla. Nebūkime atbukę ir pavargę toms dvasinėms vertybėms. Mes dažnai kalbame apie jaunimo problemas, bet mažai darome. Čia rengėjai tik vieno prašo: atekite ir paremkite jaunimą materialiai. Įėjimas \$1.50, o moksleiviams tik 50 c.

Šio rašinio autorius prisideda prie rengėjų pasakytų žodžių, kurie tinka ne tik Hamiltono kolonijai, bet ir visai mūsų išieivijai, ragindamas skaitlingai spektaklyje dalyvauti. Neapvilkinime jaunimo darbo ir jų lūkesčių.

Hamiltono SLA 72 kuopa šio mėn. pradžioje turėjo metinį narių susirinkimą narių p. Ročių namuose. Aptarė eilę kuopos svarbių reikalų, kaip tai naujų narių verbavimo klausimą, Amerikos ir Kanados valiutų skirtumo reikalą, kas sudaro daug nepatogumo atsiskaitymui tvarkyti ir nesudaro nariams malonumo valiutos priemokas daryti. Galiausiai buvo perrinkta valdyba sekančių metų kadencijai. Valdyba dabar yra tokia: pirm. Z. Pulianauskas, vicepirm. Pr. Ročys, prot. sekr. J. Bajoraitis; finansų sekret. J. Šrapnikas, išdinininku — A. Kaušpėdas; išdo globėjai K. Lukoševičius ir Pr. Dauginas.

Po susirinkimo vyko kavutė.

Ponia Smith (Indianapolis, Ind.) iškrato savo šeimos per šešis metus surinktus centus, kurių susidarė 30,000. Banko tarnautojas Edwin Leslie laiko maišą. Surinktus centus nutarė iškeisti į stambesnius pinigus, kai laikraščiai emė skelbti, jog apyvartai pritrūko centų ir kitų smulkių pinigų.

Po poros jaukių valandėlių skirtėmės į namus tarė iki pasimatymo kitame susirinkime.

Miesto vadovybės rinkimai įvyksta šio gruodžio mėn. 5 dieną, trečiadienį. Burmistro (mayor) vietai užimti šmet kandidatuoja net keturi asmenys. Dabartinis burmistras p. Jackson jau 74 metų amž. praeitą kartą liko burmistru aklamacijos keliu ir iš eilės juo bus išbuvęs jau 13 metų. Nežiūrint savo senyvo amžiaus (jis turtingas duonos kepyklos savininkas), dar kartą bando savo laimę. Tarp kitų kandidatų yra p. Vic Copps, miesto kontrolierius, ir iš viso savivaldybės tarnyboje išbuvęs tik du metu, bando lipti dar į aukštesnę-burmistro pakopą. Vic Copps turi palaikantį programą miesto tvarkymo reikaluose, būtent turto mokesčių kėlimo stabilizaciją, miesto skolų mažinimą šalininkas ir šiaip, atrodo, neblogas administratorius. Tad kaip toks Vic Copps palaikytinas būtų ir rinkimų dieną atiduodant savo balsą už jį ir burmistro (mayor) vietą.

Į miesto valdybos narius (aldermanus) kandidatuoja visa eilė piliečių. Jų tarpe yra Wm. (Bill) Powell, kuris norėtų būti perrinktu antram terminui. Tai buvęs N. Demokr. part. kandidatas į Fed. Kanados parlamentą ir dabar 4-tos apylinkės (Ward) miesto valdybos narys. Bill Powell išbuvęs tik du metu tose pareigose, pakankamai įrodė savo tinkamumą tam darbu ir rūpestingumą tos apyl. (Ward) gyventojais. Už šį kandidatą taip pat reiktų atiduoti savo balsą. P-ą Bill Powell šių eilučių autorius pažįsta gerai jau 14 metų kaip darbštų, sąžiningą ir pareigos asmenį.

Ta pačia proga, tenka apgalvestauti, kad iš lietuvių tarpo niekas nebando kandidatuoti į miesto valdybos postus, iš kurių daug lengviau prasimušti ir į provincijos bei feder. parlamento rūmus. Šių metų rinkimų kortelėse pirmą kartą bus įrašyti du klausimai. Vienas jų, — tai ar sutinki, kad sekmadieniais būtų atidaryti kino teatrai, ir antras — ar sutinki, kad miesto tiekiamas geriausias vanduo būtų floriduotas (dedamas chemikalas, kuris, tariamai, stiprina jaunų vaikų dantis). Tai vis reikalai, kurie ir lietuviams negali nerūpėti. Dėl kino teatrų atidarymo prebesterionų bažnyčių dvasi-

skiai pasisako prieš, motyvuodami tuo, kad septintąją savaitės dieną žmonės turi teisę į poilsį ir maldas ir kad teatrų atidarymas sekmadienį privers apie porą šimtų žmonių dirbti tomis dienomis. Tačiau pamiršta pripažinti teisę laisvai pasirinkti vieną arba kitą dalyką, kaip demokratinio krašto santvarkoje turėtų būti. Taigi, sau norėdami laisvo pasirinkimo, kitus nori priversti būti nelaisvėje — be pasirinkimo.

Kas liečia darbo reikalą, tai jau seniai čia žmonės dirba tūkstančiais šventomis dienomis, bet tie patys dvasiškai niekad nėra dėl to žodžio ištare. Geriamo vandens floridavimo reikalą, vietos anglų spaudoje buvo daug pasisakyta, daugiau sia prieš floridavimą. Tik mažas skaičius med. gyd. ir dantistų pasisakė už. Galiausiai paskiausiomis dienomis atsiliepė ir Kanados vaistų, maisto bei vandens tyrinėjimo mokslininkų draugija, kuri griežtai pasisakė prieš vandens floridavimą. Nes, esą, nustatyta, kad naudojimas floriduoto vandens turintiems chroniškas ligas ir šiaip daliai žmonių yra kenksmingas (harmfull).

Manytina, kad lietuviai, eidami prie balsavimo urnų, padarys teisingus sprendimus visais čia iškeltais klausimais.

Tiesa, teko girdėti, kad Chicago miesto gyventojai taip pat kovojo metų eilę dėl vandens floridavimo, tačiau negalėčiau pasakyti, kaip tas reikalas baigėsi. Teisingai minėta Kanados draugija pastebi, kad civilinės miesto tarnybos funkcijos yra pristatyti miesto gyventojams gryną ir švarų vandenį jų naudojimui, o ne kaip gydymo šaltinį. Z. Molinis

ROCKFORD, ILL.

Auksinės sukaktuvės

Ką tik atšventė garbingas auksines savo vedybinio gyvenimo sukaktuves seni Rockfordo gyventojai p. Kriokliai, kuriems kaimynai ir draugai suruošė šaunią pagerbimo puotą.

Kadangi p. Kriokliai yra gero būdo ir draugiški žmonės, tai jų auksinės sukaktuvės atsilankė daug žmonių, norėjusių pamatyti jų dar gana jaunus veidus, pasveikinti ir palinkėti jiems ilgo laimingo gyvenimo.

Iš Chicago buvo atvykę buvę rockfordiečiai A. Petronis (jū giminaitis), p. Valentai, p. Kiejienė, p. Ladygienė ir jos vyras, Juozas Garadauskas bei jubiliejaus sūnus, chem. inžinierius, gyvenantis New Yorke. Jis buvo iš Chicago atvykęs biznio reikalais ir tyčia palaukė keletą dienų, kad galėtų dalyvauti savo tėvų auksinių sukaktuvių minėjime. Jaunasis inžinierius gražiai kalbėjo lietuviškai. Tai čia garbė jo motinėlei, pirmajai sūnau mokytojai. Sūnus inžinierius gražiu žodžiu pasveikino savo tėvelius, dėkodamas už viską ir už suteiktą galimybę pasiekti mokslą ir profesiją. Švedų klubo sąrašė, kurioje įvyko pagerbimo puotė, yra nedidelė ir ji buvo pilna žmonių, tai sūnus savo kalboje juokaudamas pasakė: "Jei su manim iš New Yorke būtų dar atvykę mano žmona ir vaikai, tai ikrai nebebūtų salėje tilpę!"

Kandidatų į tokias auksines sukaktuves Rockforde nusimato daug, bet yra sakoma — daug vašauktų, mažai išrinktų. Juo žmogus eina senyn, juo metai lėgn, ir ateitis parodys, kurie savo auksinių, kurie deimantių sukaktuvių susilauks.

Stalai buvo turtingai apdėti kaniais lietuviškais valgiais. Kadangi buvo apščiui visokių ilgakakių bonkų, tai sveteliai prabėjo garsiai kalbėti ir visi buvo linksmi, juo labiau, kad p. Sabausis akordeonu pradėjo sukurti, šals ir polkas groti. Žvalgas

NAUJIENOS* BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

Lietuvos pasiuntinybės

Vašingtone žinios

— Lietuvos atstovas, J. Kajeckas, su ponia dalyvavo Somalijos ambasadoriaus suruoštame priėmime, jos ministerio pirmininko garbei, š. m. lapkričio mėn. 27 d.

— Lapkričio 30 d. juodu dalyvavo Dr. ir ponios Olav Janse suruoštame priėmime Pabaltės prietelio iš Švedijos garbei.

— Ponia Dean Rusk, valstybės sekretoriaus žmona, pastaruoju laiku aplankė lietuvių kambarį Pittsburgh universitete.

— P. p. Kajeckai dalyvavo Thailando ambasadoriaus priėmime Thailando karaliaus gimtadienio proga, š. m. gruodžio mėn. 5 d.

— Jie dalyvavo š. m. gruodžio mėn. 15 d. District of Columbia

rūšininko generolo kvietimu "Stebuklo Naktis" muzikalios dramos pastatyme, Constitution Hall, ryšium su kalėdine "Pageant of Peace" programa.

— P. p. Kajeckai š. m. gruodžio mėn. 19 d. dalyvavo valstybės sekretoriaus ir ponios Dean Rusk suruoštuose pietuose Diplomatinii Misijų Seftų ir jų ponia garbei valstybės departamente.

— Š. m. gruodžio mėn. 26 d. Baltimorės tautinių šokių grupė, p. Brazauskos vadovaujama, Lietuvos pasiuntinybės kvietimu, dalyvavo kultūriniame vakare Vašingtone, Lesner Auditorium.

KALEDU DOVANOS
Gražiausias importuotas Kalėdų dovanas, kaip kristalas, sidabras, porcelianas ir kitokių rasite **TRANSATLANTIC GIFT SHOP**
3362 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois

DAN KURAIČIO PASKAITA LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

Sekmadienį, gruodžio 2 dieną, 3 val. po pietų

Dan Kuraitis kalbės apie paskutinę kelionę į Lietuvą ir apie žmonių gyvenimą gimtiniame krašte. Rodys naujausius paveikslius iš Lietuvos.

Visi kviečiami pasiklausyti įdomių Kuraičio pasakojimų.

Paskaitą ruošia Chicago Kultūros D-ja.

Įėjimas \$1.00.

5%

ANT BONUS SĄSKAITŲ

ir

APDRAUSTA

Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. • Chicago 32

JOIN OUR LENOX WARE CLUB

FREE 4 piece place setting to savers

Šį puikų 4 gabalų Lenox stalo indų komplektą vienam asmeniui gausite DOVANŲ, atidarę \$100 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėję prie jau turimos. Įmokėję šį pradinį indėlį, Jūs tampate mūsų Dinnerware klubo nariu ir įgyjate teisę pirkti papildomus komplektus po \$2.49 kiekvieną kartą, kai pridėsite prie savo sąskaitos \$25. Taip pat daug indų galima gauti turint kitas panašias sąskaitas. Šitokio komplekto kaina krautuose \$5.70. Garantuojame dvejiems metams, kad Lenox indai nenusiskils, neskils ir netruks. Tik vienas komplektas dovanų Dinnerware klubo nariui. ... prašome nereikalauti paštu.

4 1/2% NEW BONUS PLAN AVAILABLE on Investment Accounts

DISTRICT SAVINGS
3430 South Halsted Street / Phone 254-0104

STIRBIS FUEL OIL
Geriausias aliejus. Pigiausia kaina
6741 SO. MAPLEWOOD
HE 4-6264

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

Mutual Federal Bendrovė moka

4 1/2%

dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d.

Pradėk taupyti šiandien saugioje lietuviškoje Bendrovėje!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪŠŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST*

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAYmarket 1-3070

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

* Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Subscription Rates: In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje: metams \$13.00, pusei metų \$7.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50. Užsieniuose: metams \$16.00, pusei metų \$8.00, vienam mėnesiui \$1.50.

Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestiuose metams \$15.00, pusei metų \$8.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Indija ir Pakistanas

Amerikiečių ir britų misijos, aptarusios su Nehru vyriausybe pagalbos reikalą Indijai, nuykio į Pakistaną, norėdamos nuraminti jo valdžią, kuri bijo, kad Vakarų ginklais aprūpinta Indijos armija atkreips tuos ginklus prieš Pakistaną.

Atrodo, kad šis uždavinys nebus sunkus. Pakistano valdžia duosis įtikinama, kad Indija nepuls Pakistano, kol nebus pašalintas agresijos pavojus iš Kinijos komunistų pusės. Bet kas bus toliau? Sakysime, Indijai pasiseka išspręsti sienų ginčą su Kinais taikingu keliu. Ar tada neatsiaujins kova tarp Indijos ir Pakistano?

Apie tai, žinoma, galvoja Pakistano vadai ir jie dajrosi, kas galėtų Pakistanui padėti, jei Indija, gavusi ginklų iš JAV ir Britanijos, jį puldų. Pakistanas tikisi, kad tokiu atveju jam padėtų Kinija ir Sovietų Rusija. Pei pingas jau siūlėsi Pakistaną paremti. Kinijos komunistai kalbina Pakistaną tuoj pasirašyti su jais "nepuolimo" sutartį.

Jei Pakistanas tokią sutartį pasirašytų, tai jį faktiškai eitų į palankaus komunistams "neutralizmo" poziciją ir, netekęs Vakarų paramos, virstų jų satelitu. Norint jį nuo to sulaikyti, reikia parodyti Pakistano vadams, kad komunistų imperializmas sudavo grėsmę ne tik Indijos, bet ir Pakistano laisvei — ir, iš tiesų, visoms Azijos tautoms.

Tai yra antras amerikiečių ir britų misijų uždavinys. Valstybės sekretoriaus padėjėjas W. Averell Harriman, kuris vadovauja amerikiečių misijai, yra ipareigotas įtikinti Pakistaną prezidentu ir vyriausybe, kad, jeigu jie nutars atsimesti nuo Vakarų, tai jie gali pražudyti ne tik Indiją, bet ir savo kraštą.

Jei pakistaniečiai tai supras, tai susidarys galimybė išspręsti ir Kašmiro klausimą, dėl kurio eina ginčai tarp Pakistano ir Indijos. Tik šita klausimą išsprendus, Indijai ir Pakistanui susitaikius, bus užkirstas kelias Raudonajai Kinijai ir Sovietų Rusijai siekti Azijos pavergimo.

Todėl šis momentas yra be galo didelės istorinės svarbos Rytų ir Vakarų rungtynės dėl pasaulio likimo.

De Gaulle susimylėjo

Prezidentas Charles de Gaulle, laimėjęs Prancūzijos parlamento rinkimus, pakeitė mirties bausmę nuteistam buvusiam gen. Edmond Jouhaud kalėjimu iki gyvos galvos ir suteikė tokį pat susimylėjimą Salptosios Armijos teroro organizatoriui André Canal.

Juodu buvo pasmerkti už ginkluotą pasipriešinimą

DETROITO NAUJIENOS

Maironis ir Lietuvos kariuomenė

Lapkričio 25 d. Detroito lietuvių minėjo Lietuvos kariuomenę 44-ją sukaktį. Iškilmės prasiidėjo pamaldomis šv. Antano bažnyčioje, kur viena valanda buvo tikrai lietuviška. Nors paprastais sekmadieniais tuo laiku būna suma (nuo 11 iki 12 val.) su lotyniškais giesmėmis, šį kartą buvo padaryta išimtis: puikus parapijos choras taip traukė maironiškais ir kitokias lietuviškas giesmes, kad sienos ir širdys drebojo. Pamaldas laikė ir nepaprastai gražų pamokslą pasakė kun. dr. Petras Celiešius. Jis išskėlė didelę kariuomenės reikšmę tautos auklėjimo, drausminimo, vienybės ugdymo srityse. Kariuomenė esanti didžiausia auklėjimo institucija valstybėje po mokyklos. Prisimėnė mūsų partizanų karžygiškas kovas ir ypač išskėlė po karo į vakarus prasiveržusį, čia knyga apie kovas su suniekėjusiais bolševikais parašiusį, paskui atgal į Lietuvą sugrįžusį ir didvyrio mirtį sutikusį Lukš-Daumantą. Jo vardas būsiąs kartojamas mūsų istorijoje ir už simtmečių ir jo garbė esanti didesnė už karalių...

Bažnyčia buvo pilna, gal penki šimtai žmonių. Mačiau visą eilę buvusių aukštųjų karininkų, jų tarpe gen. Joną Čerinių ir keletą pulkininkų. Keletas organizacijų pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Ypačingai gausūs buvo uniformuoti skautai. Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių ir atsargos karių ramovėnų pastangomis, antroji minėjimo dalis buvo įvykdyta Lietuvių namų salėje. Seną atidarius išvydome dešimt vyrų — atsargos karių — su keturiomis vėliavomis. Pulk. Antanas Banėnas minėjimą atidarė dešimties minučių žodžiu, paaiškindamas, kad kaip kiekvienai sveikai valstybei, taip ir nepriklausomai Lietuvai, kariuomenė buvo reikalinga ir būtina. Ji bus būtina ir ateistaišiais, iš bolševikų nagų ištrūkusiais ateities Lietuvai. Jis apgalvėstavo, kad 1940 m. nebuvo bolševikų gausios pasipriešinta jėga. Bet tai ne kariuomenės, o vyriausybės kaltė buvus.

Į sceną pakviesta viešnia iš Cleveland p. Aldona Augustinavičienė, kuri pradėdama kalbą, pareiškė, kad kalbėsianti ne vieną paskaitą Maironio tema ir dainas dainuojąs maironiškais. Pareiškusi viltį, kad gal

kaupė visas jėgas, bet nepajėgė angly iverkti. Tik tai tikybinis prancūzų entuziazmas, nebijojimas mirti, drąsa kovoje. kova kiekvienam žingsniui priverkt angly trauktis iš Prancūzijos. Šiai kovai, šiam prancūzų "tikėjimo stebūklui", vadovavo Joana D'Ark. Ji pati nebijojo prieš, ir kitus kovon vedė.

Sumušus britų karo jėgas. Joana tapo prancūzų tautos didvyre. Ji ir šiandien prancūzų yra gerbiama. Bet ta drąsioji Joana, išlaisvinusi Prancūziją, vėliau buvo tikybininkų teisiama, nuleista ir sudeginta ant laužo. Ji priklausė tikybinei sektai, kuri savotiškai interpretavo tikybinės dogmas. Joana D'Ark nuteisusieji dabar prisipažįsta, jog buvo padaryta didelė klaida. Šiandien ją gerbia prancūzai ir katalikų bažnyčia. Reikia pasakyti, kad artistai londoniečiai labai gerai suvaidino šį veikalą. Kadaise mačiau filmą "Joana D'Ark". Kovotoja vaidino Ingrid Bergman. Ji yra gera artistė, puikiai vaidina, bet Graikioj Shaw veikalą vaidinusieji artistai man paliko gilesnį įspūdį negu filmas.

Artistai, baigė vaidinti, padėjo graikų valdžiai už pakvietimą atvykti į Atėnus ir leidimą seniausiam graikų teatre suvaidinti jau minėtus du veikalus. Tai buvo didelis įvykis graikų ir britų gyvenime. Esu tikras, kad jis paliks gilų įspūdį graikų inteligentijos tarpe. Tai verlingas kultūrinis pasikeitimas. Graikams ir anglams

Prancūzijos valdžiai, sutikusiai pripažinti Alžirijos nepriklausomybę. Šitas de Gaulle'o aktas dar labiau pakels jo autoritetą ir prisidės prie politinių aistrų nutildymo respublikoje, kuri vos-nevos išvengė pilietinio karo dėl Alžirijos.

nebetoli tas laikas, kad Lietuva vėl bus laisva, prelegentė užbaigė Maironio žodžiais: "O, viešnok, Lietuva, juk atbus gi kada! Neveltui ji tiek išskentėjo..."

Publikai gausiai plojant, pulk. A. Banėnas padėjojo Aldonai Augustinavičienei, pamokslą saiviam kun. dr. P. Celiešui ir visiems minėjimo dalyviams. Jų gi buvo apie pora šimtų. Minėjimas baigėsi tautos himnu.

Žemutinėje L. namų salėje buvo dar trečioji Lietuvos kariuomenės šventės dalis, tai D. L. K. Birutės Moterų d-jos darytų suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo beveik visi paskaitos klausiusieji.

Ar tikrai svarbu būti rimtam?

Sakyčiau, kad ne visada ir ne visur. Minėdami Lietuvos kariuomenės sukaktyves buvome ne tik rimti, bet ir liūdni, nes anuos garbingus ir didingus laikus prisiminėme po virtinės traigiškų įvykių ir didžiausio praradimo. Bet pesimizmas yra žudantis ir jam negalima pasiduoti. Dažnai reikia ir linksmybės, ir juoko.

Šį seštadienį mums nebereikės būti rimties. Į Lietuvių namus susirinkime dideliu būriu į Dloco rengiamą vakarą. Ten matysime puikią Oscar Wilde komediją "Svarbu būti rimtam". Jeigu jau pavadinimas šitoks, tai, ne aiškinti nereikia, kad bus atvirščiai... Bus juoko tiek ir tiek.

Apie vaidintojų sąstatą jau rašiau anksčiau. Taipgi apie veikalą autorių ir apie vertėją. Pereitą savaitę gal mačiau ir pirmojo veiksmo dalį repetiocijose. Gerai vaidino! Tik čia buvau pri-griebtas: kam, sako, parašei, kad vaidinimas ilgas, ar nori publiką nubaidyti? Užtruks, sako, apie porą valandų, nelgiau. Punktualumo rengėjai pageidauja tik todėl, kad po vaidinimo būtų pakankamai laiko ir šokėliams, ir vaišėms. Tai gi, kad nenoriu publikos atbaidyti! Priešingai; noriu kad kuo daugiau tautiečių susirinktų, nes didžiulį veikalą iš anglų kalbos išversti, jį surepetuoti, surežisuoti ir pastatyti — tai ne juokų darbas, reikalingas visų supratimo ir moralinės paramos. Žodžiu, prašome ateti! Vaidinimas prasidės 6:30 val. vakare, Lietuvių namuose (3009 Tillman) šį seštadienį, gruodžio 1 d.

Lietuvių balsas Kūčių vakarą

Gruodžio 24 d. vakare nuo 8:30 val. iki 9:00 val. ALB radijo transliacijų speciali programa bus skirta visiems, tuo laiku prie Kūčių stalo esantiems. Programa bus transliuojama iš WQRS-FM stoties, banga 105.1.

Atrodo, kad ALB radijo klubo vadovai šį kartą bus parinę ypačingai gerą, tinkamą laiką.

Kaip pilotas Lauratis išgelbėjo 16 gyvybių

Newsweek gruodžio 3 d. nr. žinioje "Rain and Flames" (Lietus ir liepsnos) rašo apie vieną laimingai pasibaigusią aviacijos nelaimę.

Lijo, bet ne tiek, kad tektų susirūpinti. Amarillo, Texas, aerodromo bokštas paskelbė kaip Lawrence A. Lauratis pakilimo eilę. Jis (kap. Lauratis) paleido savo Continental Airlines turbo-propelerinį oro didlaidį (Vickers-Armstrong Viscount) iki išbėgėjimo kelio (runway) galo ir atsuko į poziciją. Užvedė motorus, pa-

Reikia manyti, kad šitas transliacijas daug lietuvių išklausus.

Kalėdų eglutė vaikams

Minėjau pereitą savaitę, kad ji įvyks sekmadienį, gruodžio 23 d. Lietuvių namuose. Gavau papildomą informaciją. Štai, kaip reikalauja stovi:

Programą atliks seštadienines lituanistinės m-los vaikai. Jie suvaidins Alės Rūtos veikaluką "Spindėkit žvaigždutės". Po vaidinimo lietuviškas Kalėdų senelį išdalins visiems vaikučiams vienodas dovanėles. Dėmesio tėvams: dovanėles gaus tie vaikai, už kuriuos bus sumokėta po 1 dolerį (sumokėti galima kiekvieną seštadienį šv. Antano pradžios m-loje, pamokų metu; vi-są laiką ten budės vienas žmogus, šiam reikalui skirtas). Įėjimas į salę visiems vaikams laisvas, o suaugusiems — 1 doleris. Po vaidinimo gretimoje (sporto) salėje veiks bufetas, kur galės sėdėdami prie stalukų pasivaikšinti ir tėvai ir kiti suaugusieji.

Kalėdų eglutės rengėjai (seštad. m-los tėvų komitetas) kviečia ir mažamečius vaikučius, kurie dar jokios mokyklos nelenko, ir tai ne tik iš Detroito, bet ir iš apylinkių. Taipgi kviečia ir nė tėvus, visus tautiečius, kurie domisi lietuviškuoju atžalynu ir jų "menu".

Kaukių balius

Nors dar toli, bet jau laikas paskelbti: 1963 m. vasario 24 d. Lietuvių namuose bus vaikų kaukių balius. Įdomiausias kaukės bus premijuojamos. Balijų rengia bendrai Detroito ateitininkai jaunučiai ir skautai. Kviečia dalyvauti visa lietuviškąjį žaliąjį jaunimėlį, organizuotą ir neorganizotą. Apie tikslų laiką pranešime ir kitas smulkesnes inormacijas suteiksime vėliau. Rengėjai pirmąją žinią paleisdami, vaikams ir jų tėvelius prašo iš anksto pagalvoti, kokias įdomias kaukes paruošti.

Alfonsas Nakas

tikrino instrumentus, patvar-kė, kad stabdžiai būtų atleisti. Lėktuvus urgzdamas leido-si pirmyn ir vieną momentą vėliau jau buvo ore. Nutūpi-mo mechanizmas buvo įtrauk-tas. Viskas atrodė normalu.

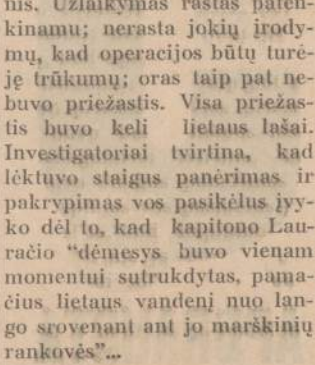
Tik staiga milžinas lėktuvus pakrypo į vieną šoną ir pradė-jo teistis žemyn. Jis krito, kol tik du iš keturių propelerių pa-lietė išbėgėjimo kelią. Moto-rai sudrebėjo ir lėktuvus iš-suko iš kurso, bet neapvirto. Kapitonas Lauratis jį priver-tė atgal pakilti į orą. Iš dešinio-jo sparno ir motorų tryško liepsna ir dūmai, bet lėktuvus vis laikėsi ore. Aerodromo į-gulos vyrai, įtemptai sekdami apskaičiavo, kad lėktuvus pa-kiolo aukštyn 150 iki 400 pėdų. Tada, vienam propelerui ne-beveikiant ir liepsnoms smar-kiiai degant, lėktuvus pradėjo leistis nutūpimui kviečių lau-ke apie 7,000 pėdų toliau nuo išbėgėjimo kelio galo.

Vos laiku spėjo kapitonas, du jo įgulos nariai ir trylika keleivių išbėgti iš lėktuvo, kai orlaivis sprogo ir pavirto milijono dolerių ugnies stul-pu.

Praeitą savaitę (nelaimė įvyko liepos 8 dieną) Civilinė Aeronautikos Taryba pas-kelebe savo tyrinėjimų duome-nis. Užlaikymas rastos paten-kinamų; nerasta jokių įrody-mų, kad operacijos būtų turė-je trūkumų; oras taip pat ne-buvo priežastis. Visa priežas-tis buvo keli lietaus lašai. Investigatoriai tvirtina, kad lėktuvo staigus panėrimas ir pakrypimas vos pasikėlus įy-ko dėl to, kad kapitonas Lau-račio "dėmesys buvo vienam momentui sutrukdėdas, pama-čius lietaus vandens nuo lan-go srovenant ant jo marškinų rankovės"...

PATIKSLINIMAS

Užvakar dienos straipsnyje "Gyvas Studentų suvažiavimas" Altas surinktas su mažąja "a". Kitoj vietoj turėjo būti: olandai nepasidavė italų įlakai.

Naujienu administracija turi daug gražių ir nebrangių kny-gų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra ge-riausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

Alfonsas Nakas

D. Kuraičio kelionės įspūdžiai

Tai priklauso, nuo amžiaus, — man atsakė moteriškė.

Ką tai reiškia? — paklausiau.

Jeigu skaičiuosite iki 10 metų, tai berniukų skaičius yra didesnis, negu mergaičių, — man paaiškino moteriškė. — Berniukų, kaip žinote, gema daugiau, negu mergaičių, bet jie greitai miršta. Kai užauga iki 16 metų, tai mūsų skaičius beveik lygus. Kiekvienai mergaitei atitenka po vieną berniuką. Bet toliau, tai jau blogėja reikalai. Juo ilgiau gyvename, tuo tas skirtumas darosi didesnis. Antrojo pasaulio karo metu buvo nužudyta didelis vyrų skaičius. Kiekvienai 30 metų grai-kei atitenka tik pusė vyro. Kitaip sakant, vienam suaugusiam vyrui dvj moterys. O vyrų anksčiau išmiršta, negu moterys. Senėms nesvarbu, jos apsirpanta ir he vyrų, bet 25—40 metų moteriškai gyventi he vyro — labai sunku...

Padėkojau tai moteriškai už proble-mos nušvietimą, truputį pailsėjau ir vėl nuskubėjau į akropolį. Ten vaikštinėjau, bandžiau skaityti įrašus, fotografavau ir mintimis dažnai nuskrudavau į dviejų tūkstančių metų praeitį. Svarbiausia, ži-noma, man rūpėjo pasiklausyti aiškintojų pasakojimų, ką kiekvienas paveiklas vaizdavo ir kokią reikšmę jis turėjo se-

niesiems graikams. Šiandien patys grai-kai juokauja iš tų senų dievų, bet senovė-je tikėjo statulose atvaizduotų dievų ga-lia. Priejau įsitikinimo, kad kiekviena gadynė turi savo papročius ir savo dievus. Kitai gadynėi užėjus, mokslui pirmų pa-žengus, vieni dievai pakeičiami kitais, protingesniais, suprantamesniais... Mes ir šiandien gyvename dievų persilaužimo gadinėje. Man jaučiasi, kad už simto me-ty maldyklos bus kitokios ir dievų sąvo-kos bus skirtingos...

Ta Graikijos gili praeitis kažkaip ne-jučiomis mane į tolimą ateitį nunešė. Tai tuščias darbas. Ateities reikalus sutvarkys ateityje gyvenantieji žmonės. Mūsų ge-riau rūpintis šia diena, žiūrėti, kur koją pastatyti, kad nepaslystumė ir didelės gyvenimo klaidos nepadarytume.

Vakare mums ir vėl pranešė, kad at-virame ore yra geras vaidinimas. Tie pa-lays iš Londono atvažiavusieji artistai vai-dins Bernard Shaw "Joan of Ark". Nu-ėjau, ir nesigailėjau. Šį veikalą artistai suvaidino dar geriau, negu "Bomeo ir Julijai". Gal ir veikalas čia geresnis. Ge-resnis ta prasme, kad jis parašytas mūsų laikais, jame ryškiau iškeliamos gyveni-mo ir filosofijos problemos.

Man buvo nepaprastai įdomu sekti šis Shaw veikalas, nes jame vaizduojama kova tarp angly ir prancūzų. Vaidino anglai. Jie vaidino Prancūzijos okupu-natus. Prancūzai keliais atvejais buvo su-

kaupė visas jėgas, bet nepajėgė angly iverkti. Tik tai tikybinis prancūzų entuziazmas, nebijojimas mirti, drąsa kovoje. kova kiekvienam žingsniui priverkt angly trauktis iš Prancūzijos. Šiai kovai, šiam prancūzų "tikėjimo stebūklui", vadovavo Joana D'Ark. Ji pati nebijojo prieš, ir kitus kovon vedė.

Sumušus britų karo jėgas. Joana tapo prancūzų tautos didvyre. Ji ir šiandien prancūzų yra gerbiama. Bet ta drąsioji Joana, išlaisvinusi Prancūziją, vėliau buvo tikybininkų teisiama, nuleista ir sudeginta ant laužo. Ji priklausė tikybinei sektai, kuri savotiškai interpretavo tikybinės dogmas. Joana D'Ark nuteisusieji dabar prisipažįsta, jog buvo padaryta didelė klaida. Šiandien ją gerbia prancūzai ir katalikų bažnyčia. Reikia pasakyti, kad artistai londoniečiai labai gerai suvaidino šį veikalą. Kadaise mačiau filmą "Joana D'Ark". Kovotoja vaidino Ingrid Bergman. Ji yra gera artistė, puikiai vaidina, bet Graikioj Shaw veikalą vaidinusieji artistai man paliko gilesnį įspūdį negu filmas.

Artistai, baigė vaidinti, padėjo graikų valdžiai už pakvietimą atvykti į Atėnus ir leidimą seniausiam graikų teatre suvaidinti jau minėtus du veikalus. Tai buvo didelis įvykis graikų ir britų gyvenime. Esu tikras, kad jis paliks gilų įspūdį graikų inteligentijos tarpe. Tai verlingas kultūrinis pasikeitimas. Graikams ir anglams

ši šventė brangiai kainavo, o aš pasinau-doju specialiuoju darbu vaisiais beveik veltui. Šie du vaidinimai buvo vertingau-sios mano dvasinės dovanos visoje kelio-neje.

Ant rytojaus Atėnuose leidžiamuose laikraščiuose skaiciau, kad čia atvažiavęs muzikas Leopoldas Stokovskis. Už savai-tės jis rengiasi groti tame pačiame teatre, kuriame anglai vaidino šiuos du veikalus. Kartu su Stokovskiu atvykęs visas jo va-dovaujamas simfoninis orkestras. Sto-kovskis apgalvėstaves graikų muziko Mit-ropoulos mirį. Šis muzikas buvo gimęs Atėnuose. Jei būčiau galėjęs ilgiau pabu-ti Graikioje, tai būčiau ir Stokovskio or-kestro pasiklauses, bet nebuvo laiko.

Stokovskis pareiškė, kad pasaulyje esą keturi stebūklai. Vienas — tai Atėnų Akropolis. Su juo reikia sutikti, tai vienas didžiausių pasaulio stebūklų. Antrasis stebūklas — tai Venecijos San Marco, Tre-čioju stebūklų jis laiko Chartres katedrą, o ketvirtuoju — Taj Mahal. Visa tai labai gerai, bet paprastai jau priimta pa-saulyje skaityti septynis stebūklus. Esu laimingas, kad galėjau visus tuos septy-nis stebūklus pamatyti. Jeigu mano žodis ką nors svertų, tai aš dar norėčiau prie tu septynių stebūklų ir aštuntąjį priskirti. Tai būtų Black Hill kalnuose iškalto Rūšnoro statulos. Ten yra keturių didžiųjų Amerikos prezidentų galvos. Man at-rodo, kad šie keturi vyrai, padėję pagrin-

dus galingai Amerikos valstybei, padėjo pagrindus ir visam moderniam pasau-liui. Bevažinėdamas po pasaulį prieinu įsitikinimo, kad Amerikos numalytas ke-lias nėra gerovė visai žmonijai. Kito ke-lio nėra, bent šiandien nieko rykesnio nesimato. Amerikiečių iškelto ir įgyven-dintos mintys turi labai daug pritarėjų visame pasaulyje. Gal mes nesulauksime, bet man atrodo, kad tos keturios Rush-moro galvos bus viso pasaulio gerbiamos; jų iškelto ir įgyvendintos mintys jau da-ro patį didžiausią stebūklą pasaulyje...

ISEJAU PASIDAIRYTI ATĖNŲ GATVESE

Gaila, kad tie maršrutai nevykusiai su-daromi. Atėnuose aš būčiau norėjęs ilgiau pabūti, bet atėjo laikas iškelti. Man atrodo, kad paskutinę kelionę aplinkui pasaulį darysiu be jokio maršruto. Nuva-žiuosiu, kada norėsiu, ir išvažiuosiu, kada norėsiu. Taip pasakiau savo maršruto įvarkytojams. Jie man pastebėjo, kad ne visuomet gali išvažiuoti, kai nori išva-žiuoti. Pasaulyje susisiekimo tinklas dar netobulus. Mes jau esame įpratę skraidyti lėktuvais, bet didieji lėktuvai statoma tik didesniuose pasaulio centruose...

Dan Kuraitis (Bus daugiau.)

Skaitkite ir platinkite Dienraštį "Naujienu"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGŲ PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. tel.: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533.
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradi. nuo 1-3, treči. ir šeštadienį tikrai susitarus.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadienį uždaryta.

DR. S. GESTAUTAS
7059 S. TALMAN AVE.
VEŽIO IR LEUKEMIJOS CHEMINĖ TERAPIJA
Priėmimas tik susitarus

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treči. ir šeštadi. uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: Gardens 3-7278

Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: Olympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treči. ir šeštadienį tik 10-12.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGIAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val. p. piet.
Ofiso telefonai: Lafayette 3-4210
Jei prašysite, šaukite Kadzių 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Dailių atšeroms.
Vakarais: pirmadi., antradi., ketvirtadi. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmadi. ir ketvirtadi. 1-4 popiet, antradi. ir penktadi. 3-8 val. vak.
Ofiso tel.: HE 4-1118 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadi. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-5 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmadi., antradi., trečiadi. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI
Lietuvių Našių ir Našiukų draugiško klubo susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 30 dieną, Liudvybės svetainėje, 14th ir 49th Ct., Cicero. Kviečiami visi nariai ir narės atsilankyti ir apšvarstyti klubo reikalus. Juo gausiau susirinksim, tuo geriau bus. J. Zaura

S. L. A. 260 kuopos narių priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 2 dieną, 2:30 val. popiet, 2549 W. 71st Street. Kviečiame narius ir norinčius apsidrausti Susivienijime atsilankyti. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1963 metams. Valdyba

Čikagos Lietuvių Kęstučio pašalpos klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 2 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 gatvė. Valdyba

Žemaičių Kultūros Klubas rengia metinį parengimą su programa sekmadienį, gruodžio 2 dieną, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 4:00 val. po pietų. Programą atliks "Atėities Atžalynas". Bus gėra muzika šokims. Veiks turtingas baras, o žemaičiųku valgiu didžiausias pasirinkimas. Įanga 50 c. Visus kviečia Komisija ir Valdyba

S. L. A. 129-tos kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d. 1 val. po pietų adresu 3425 So. Emerald Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Bus renkama valdyba 1963 metams. Teko apšvarstyti kiti reikalai. Gelgaudas, prot. rašt.

NAUJENOSE GALI RAŠYTI KIEKVIEŠIUS IR APIE VISKĄ
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11 ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadi. uždaryta), šeštadi. 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivais Akimis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treči. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą

GRADINSKAS
\$3.00 vertės DOVANA su bent \$10.00 pirkiniu.
TV, RADIJAI, HI-FI STEREO VOKIŠKI APARATAI.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Lig. Kalėdų atdara ir sekm. 11-4.

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų šou: pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

"NEBUS LIETUVIŲ LITERATŪROS"

Suartinti įvairių sovietinių tautų literatūra, išskirti tariamai vaisingą rusų literatūros poveikį tautinių literatūrų formavimuisi ir brendimui — štai vieni klausimai, kurie ypatingai verčiami svarstyti po kom. partijos suvažiavimo. Literatūros kritikas K. Ambrasas paauktas būti vienu žymiųjų tų naujųjų idėjų šauklių bei skelbėjų. Sovietų literatūra esanti internacionalinė — tai jis primygtinai pabrėžia "Komunisto" (10 nr.) žurnale ir ta proga primena visą eilę autorių, kritikų tiek rusų, tiek ir lietuvių tarpe. Šiems klausimams šių pastarųjų tarpe bene daugiausia dėmesio skyrė K. Korsakas, rašęs ir rusų spaudoje, be to — J. Lankutis, V. Radaitis, M. Sluckis, Just. Marcinkevičius, žinoma ir pats K. Ambrasas.

Jis išryškina vieną būdingą reiškinį — girdi, jei prieš dvejus-trejus metus literatūros moksle ir kritikoje daugiau orientuotasi į kiekvienos sovietinės tautos kultūros specifikos išryškimą bei suvokimą, tai šandien jau reikia eiti toliau — ieškoti būdų, kaip tos, Kremliaus pavergtos tautos ir jų kultūros galėtų "vaisingiausiai keistis savo geriausiasias pasiekimais ir tokiu būdu kurti internacionalinę kultūrą". K. Ambrasas pabrėžia ir nuolat remiasi partijos teiginiu, kad tik komunistiniai idealai esą iki galo bendražmogiški idealai. Kadangi komunistų tikslas esąs tų idealų triumfas, tai ir komunistinė literatūra turinti būti ir vieninga ir bendražmogiška. Girdi, joo bus glaudesnis socialistinių nacių bendravimas, tuo sparčiau vystysis ir bres kiekviena nacionalinė kultūra... Vystydama komunistų peršama teorija, K. Ambrasas iškelia dar vieną teiginį — girdi, socialinio-ekonomio gyvenimo bendrumas lemias sovietinių tautų charakterių suartėjimą ir savitarpį turinimą ir tai veda į sovietinės literatūros kūrybos proceso vientisumą, bendrumą. Kitaip tariant ir nacių terminologiją prisimenant, tai ne kas kita, kaip literatūros sulyginimo — "Gleichschaltung" — pastangos, tai priemonės galutinai sulydinti paskirų tautų literatūras, pagaliau ir jų kultūras ir... priderinti prie "vyresniojo brolio", jo kultūros.

Tai toliau patvirtina pats K. Ambrasas, teigdamas, kad sovietinė literatūra priklausanči ne vienai kuriai nacijai, bet tai — daugiau nacionalinė, visų tų sovietinių tautų literatūra. Ji, girdi, skiriama visų nacių skaitytojams. Kadangi, K. Ambraso teigimu, nei nacionalinė kultūra, nei jos tradicijos nesantios nekintamos, tad... šalin jas ir pereikime į vieningą internacionalinę kultūrą bei jos tradicijas (o ar šios privalo būti amžinos ir nekintamos? — E.). Visos tos nacionalinės tradicijos sudarysiančios... internacionalinių tradicijų buketą (suprask, jos padėsiančios tam buketui žydyti... — E.).

Piršdamas internacionalizmą literatūroje, toliau K. Ambrasas pasisako prieš nacionalinį egoizmą, puola ir Pabaltijo literatūroms primetamą pasakojamąjį — aprašomąjį pobūdį, lyrizmą, nes... tai esąs mėginimas konservuoti nacionalines tradicijas. Kaip K. Ambrasas ar partija supranta lietuviškąją literatūrą, pakanka įsitikinti iš tokiu teiginiu: girdi, kas šiandien

sukurama, bus lietuviška nacionališka tik tiek, kiek tai bus sovietiška, internacionališka, komunistiška... O jei kas — grąsina K. Ambrasas — orientuotųsi į praeitį, laikytų save patriotais, tai, girdi, eitų prieš savo nacijos interesus, ją smerktų... pražūčiai.

Komunistinės teorijos skelbėjas literatūroje toliau pasisako prieš lietuvių klasikų "fetišizavimą", už reikalą kurti naujai, pagal laiko reikalavimus, nes, girdi, vaizduoti dabarties gyvenimą senomis išraiškos formomis reikštų anachronizmą. K. Ambrasas eina dar toliau — jis dejuoja, kad lietuvių literatūroje per lai sutinkami įvairių taudoje, be to — J. Lankutis, V. Radaitis, M. Sluckis, Just. Marcinkevičius, žinoma ir pats K. Ambrasas.

Pagaliau, ir paskutinis, privalomas gestas "vyresniojo brolio" link — K. Ambrasas skatina susidomėti rusų kalba, nes juk tai esanti turtinga ir... lanksti kalba, juk ji atstovaujanti tautų draugystei, bendražmogiškiems idealams. Tai jau nebe naujiena, tačiau Vilniaus literatūros kritiko samprotavimai apie reikalą ateičiai (greičiausia, jau netolimai) atsisakyti lietuviškos literatūros verti didelio dėmesio, nes tai stambus žingsnis tautos rusinimo procese. (E)

Gimdymų kontrolės reikalu IPAC balsuos gruodžio 10
Pranešama, kad Illinois Viešosios Šalpos Komisija (IPAC) savo mitinge, pirmadienį, gruodžio 10 d. balsuos karštus ginčus tebekeliantį klausimą, ar valdžios lėšomis teikti patarimus ir priemones iš šalpos išlaikymoms pavainikių motinoms.

Kalbėdama viename susirinkime Chicago universiteto profesore ir socialinės gerovės ekspertė Helen Harris Perlman pasakė, kad "atsisakymas teikti gimdymo kontrolės patarimus ir priemones iš šalpos gyvenančioms moterims yra net už pavainikavimą didesnis nemoralumas". Ji pasakė:

"Kada mes svarstome skirtumą tarp gero ir blogo, mes turėtume patys savęs paklausti: kas yra didesnis nemoralumas — ar kada moteris papildoma nepadorų (illicit) lytinį aktą, ar kada racionali visuotradicijos sudarysiančios... internacionalinių tradicijų buketą (suprask, jos padėsiančios tam buketui žydyti... — E.).

Piršdamas internacionalizmą literatūroje, toliau K. Ambrasas pasisako prieš nacionalinį egoizmą, puola ir Pabaltijo literatūroms primetamą pasakojamąjį — aprašomąjį pobūdį, lyrizmą, nes... tai esąs mėginimas konservuoti nacionalines tradicijas. Kaip K. Ambrasas ar partija supranta lietuviškąją literatūrą, pakanka įsitikinti iš tokiu teiginiu: girdi, kas šiandien

Natalija M. Vaivaidienė mirė

Scottville, Mich. — Praeitį ketvirtadienį, lapkričio 22 dieną Manistee Mercy Community ligoninėje mirė 65 metų sulaukusi Natalija M. Vaivaidienė (Wayward), gimusi Kiaunytė. Ji buvo ilgametė Naujienų skaitytoja ir bendradarbė.

Natalija gimė Lietuvoje 1897 metų vasario 23 dieną. Ameriką atvažiavo jaunutė, 1908 metais pasiekė Oswego, N. Y. 1916 metais Manistee miestelyje ji ištekėjo už Jurgio Wayward. Jiedu apsigyveno Irons, Mich., apylinkėje. Josios vyras mirė 1948 m.

Waywardai buvo geri ūkininkai. Jiedu dalyvavo visuomeniniame gyvenime ir išaugino didelę šeimą. Vaivaidienė 20 metų sekretoriavo Iron apylinkės Lietuvių Klubui. Ji buvo Elk valstaus mokyklų tarybos narė ir pirmininkas. Ketveris metus amerikiečiai ją buvo išrinkę Elk valstaus išdininčės pareigoms. Vaivaidienė galėdavo gražiai pakalbėti ir parašyti. Labiausiai josios mėgiamas laikraštis buvo Naujienos. Daug korespondencijų apie fermerių ir organizacijų gyvenimą ji yra parašiusi Naujienoms.

Kurį laiką ji buvo apsigyvenusi Roselande, Natalija priklauso chorų. Be to, ji mėgdavo vaidinti. Roselande ji yra vaidinusi ne vieną kartą. Ji paliko keturias dukteris ir tris sūnus su šeimomis: Lillian Szalapey, Anna Masiūnas, Pauline Fumerola, Joan Cosens, ir sūnus George, Charles ir Victor. Irons gyvena ir josios brolis Joseph Kiaunis.

Lapkričio 26 dieną ji buvo palydėta į Eden kapines. Mėšias laikė trys kunigai. Ji laidotuves susirinko daug žmonių. Vaivaidienė turėjo daug draugų, užtat ir į laidotuves suvažiavo daug žmonių. Iš Iron bažnyčios apie 50 automobilių lydėjo velionę į amžinojo poilsio vietą. Visi liūdėjo, jiems buvo gaila geros moters.

Vėliau visi buvo užkviesti išgerti šiltos kavos. O kai žmonės suėjo, tai rado stalus apkrautus įvairiais valgiais. Gausiai Vaivaidių šeimai nuoširdžiai užuojautą pareiškiau savo ir Naujienų vardu. Vincas Pilypas

Šalina salūnininkus iš teismo tarnautojų
Aldermanui John Hoellen (47 ward) apskundus, Municipalinio teismo vyr. bailifas Mathew Biesczat pašalino iš teismo tarnautojų (bylų įteikėjų — process servers) William Cwiką, turintį taverną 1400 N. Ashland ave., ir Zenoną Przdzišką, kurio taverna yra 4600 S. Troy gatvėje. Abudu gaudavo iš Municipalinio teismo po \$4,488 metinės algos ir po \$75 mėnesiui savo automobilio išlaikymui. Trečias, Bruno Borzych, buvo patiktas, kadangi išaiškinta, jog taverna prie 4103 W. 26 St. yra ne jo paties, o jo sūnaus, Illinoisaus įstatymai draudžia salūnininkams turėti valdišką tarnybą.

Bieszczal pasakė, kad jis ištirs skundus prieš dar tris teismo tarnautojus, turinčius pri-

A + A PRANCIŠKUS MUSULAS (TEVAS)
ALBERT MUSULAS (SŪNUS)
Gyv. 1708 S. Jefferson
Sūnus mirė 1962 metų lapkričio mėn. 23 d. ir tėvas lapkričio 26 dieną. Prašome gimines ir draugus dalyvauti laidotuvėse. Kūnai pasarvoti P. Gurskio koplyčioje, 718 West 18th Street. Šeštadienį, gruodžio 1 dieną 8:30 val. ryto bus lydimi iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčia, o po gedulingu pamaldy bus laidojami Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. g. Pranciškais ir Alberto Musulų gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jiems paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Laidotuvių Direktorius P. Gurskis. TEL. SE 3-5711.

vačius darbus arba imones. Jie yra: James Elrod, realstatininkas; John J. Paukštis, savininkas spaustuves prie 1738 W. 47th St., ir Alexander Kadela, vienos firmos agentas.

SKAITYK KASDIEN NAUJENAS IR TEMYK SKILTIS
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti bliat per **NAUJENAS**
"NAUJENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Lanknumo arba liūdesio valandose gražiausias gėles ir vainikai, antkapių papuosimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYTS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMAS VIETA
REpublic 7-8604 REpublic 7-8691

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Tel.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWnhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

NARIAI
Chicago
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Jatis kandidatuoja į aldermanus

Chicago lietuviams plačiai pažįstamas veikėjas Jack L. Jatis kandidatuoja į 13-to wardo aldermanus. Paskutinius 16 metų Jatis eina Cook County Court klerko pareigas.

Iki šio meto 13-to wardo alderman buvo John E. Egan, bet praeitose rinkimuose Egan išrinktas Sanitary Districto trustisū pareigoms.

Jatis yra senas demokratų partijos veikėjas. Ilgus metus jis ėjo įvairias pareigas. Kandidatų aldermano pareigoms atsiras daugiau, bet 13-to wardo aldermano pareigos turėtų atitekti lietuviui, nes tame warde gyvena daug lietuvių.

13-to wardo gyventojai jau pasirašinėja petičiją, kuri šiomis dienomis bus įteikta Chicago savivaldybės pareigūnams. Prasidėjus rinkiminei kampanijai, lietuviai suburs ir parems Jack L. Jatis.

GAUTA NAUJU PREKIŲ DOVANOMS... Lalkrodžių visokių nuo \$5.00... J. KARVELIS, 3322 SO. HALSTED ST., Chicago 8, Illinois

Siuntinių išsiuntimas... ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50

DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICŪLIS "NAUJIENOS" KIEKVIENO

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION... 4 1/2% current dividend... 5% on investment bonus... 4 metų investment bonus...

TRUMPAI

Taksų žinovo adv. K. Sapickus paskaita įvyksta šiandien, lapkričio 30, Vengeliūsko salėje, 4500 S. Talmann av. Pradžia 7:30 val. vak. Po paskaitos diskusijos.

Jonas Jagminas, gyv. 3356 S. Emerald, praėitą antradienį grįžo iš Billings ligoninės, kur praleido 14 dienų. Gydytojai tyrė Jagmino sveikatą ir ieškojo negalavimo priežasčių.

Šviesos - Santaros rengiamas Naujų Metų sutikimas vyks Music Hall patalpose. Staliukus galima užsisakyti pas H. Vepštieņę, RE 7-9832, ir pas D. Kochanauskienę, PR 8-7708.

Gradinsko televizijų, radijų, magnetofonų, vokiškų stereo Hi Fi aparatų ir rinkinių plokštelių krautuvė, be įprastinio laiko, iki Kalėdų bus atidaryta ir kiekviena sekmadienį nuo 11 val. lig 4 val. Šiuo patogumu galės pasinaudoti ir tolimųjų vietovių pirkėjai.

Monika Kvedarienė, Antano Kvedaro, buvusio miškų pramonės viceministro ir Miškų Tyrinėjimo Instituto prezidento žmona, lapkričio 11 dieną mirė Panemunėje, netoli Kauno. Kvedaras yra kilęs nuo Žagarės, buvęs Amerikoje.

Aviacijos kapitonas Vic Evans (Viktoras Ivonaitis), nusikradinęs savo lėktuvą į Kaliforniją, atsiuntė senam savo pažįstamam Teodorui Kučinskui atviruką iš Santa Monica apylinkių. Moderniškus sprausminius lėktuvus jam tenka vairuoti įvairiais Pacifiko vandenų pakraščiais.

Auditorius Juozas P. Varkala, prieš porą savaitių begrįždamas vėlai iš susirinkimo, paslydo ir susižeidė nugarkaulį. Teko porą savaitių gydytojo priežiūroje išgulėti lovoje. Jis jau pasitaisė ir šiomis dienomis atvyks į Chicago. Varkala nori pasiklausti Dan Kuraičio pasakojimo ateinančią sekmadienį.

Ši sekmadienį, 3 val. po pietų, Lietuvos Auditorijoje Dan Kuraitis pasakos savo išpūdžius apie kelionę į Lietuvą ir rodyt naujausius paveikslus. Paskaltai pasibaigus, Kuraitis atsakins į klausimus.

Lietuvių Gydytojų Korp. Fraternitas Lituanica Chicago skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks ši sekmadienį, gruodžio 2 d., šia tvarka: 10 v. r. bus pamaldos Tėvų Jezuityų bažnyčioje, 5620 So.

Claremont Ave., už mirusius bei žuvusius Korp. narius. Po pamaldų bus padėtas vainikas prie žuvusių paminklo, po to - kapinių lankymas. Gi 5 v. p. posėdis South Shore Country Klube, 7059 So. South Shore Dr., o 6 v. vakariene - 12,000 voltų srovė... Elektros sugedimo priežastis buvo išaiškinta, kai prie stulpo buvo rasta "iškepusi" voverikė.

Brazilijos lėktuvo laužas. Lėktuvas, skridamas iš Rio de Janeiro į Los Angeles, nukrito netoli Limos, Peru valstybėje. Žuvo 97 žmonės (visi skridusieji).

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ Amalgamated Clothing Workers

Amerikos rūbų siuvimo unijos istorija... Prieš 90 metų, 1872 metais, vienas smulkus biznierių Max Hart su broliu Harry Chicagoje, State gatvėje, atidarė mažą rūbų krautuvėlę, kurią pavadino Hart & Brother.

Motina kaltina tėvą 8 mėn. vaiko užmušimu... Policija pradėjo tirdyti Everett Bartlemaną, 47, gyv. 5721 S. May St., kurio 8 mėnesių sūnus Richard buvo rastas lopšyje negyvas su sumušta kaire akimi.

Pietinė autostrada atidaroma gruodžio 15... Meras Daley pranešė, kad baigiamoji pietinė autostrada (South Expressway) bus baigta visu mėnesiu anksčiau, negu tikėtasi, ir bus atidaryta šeštadienį gruodžio 15 dieną.

Amalgamated išsivystė į tarptautinę uniją su 377,000 narių, labai praturtėjo ir pasidarė įtakinga; unija turėjo du nuosavus bankus ir draudimo kompaniją, savo namų statymą (housing) korporaciją su savo pasistatytomis apartamentiniais namais 10,000 žmonių; taip pat turėjo nuosavą sveikatos centrą (medical center) savo unijos nariams ir jų šeimoms.

Hart Schaffner & Marx taip pat paugo ir labai praturtėjo. Dabar ši firma turi šešias dides dirbtuves, - keturias Chicagoje, vieną Joliet, Ill. ir viena Rochesterje, Ind., ir samdo 7,200 darbininkų, iš jų 4,200 Chicagoje. Firma turi 78 parduavimo (retail) krautuvės Chicagoje, New Yorke, San Francisco, Salt Lake City ir kt.

Claremont Ave., už mirusius bei žuvusius Korp. narius. Po pamaldų bus padėtas vainikas prie žuvusių paminklo, po to - kapinių lankymas. Gi 5 v. p. posėdis South Shore Country Klube, 7059 So. South Shore Dr., o 6 v. vakariene - 12,000 voltų srovė... Elektros sugedimo priežastis buvo išaiškinta, kai prie stulpo buvo rasta "iškepusi" voverikė.

HELP WANTED - MALE Darbininkų Reikia REIKALINGAS 25 METŲ AMŽIAUS ar vyresnis patikimas atsakingas vyras. Geras atlyginimas, lengvas darbas. Patyrimas nereikalingas, pardavėjo amato išmokysime. Pagaidijamos rekomencijos. Kreiptis į MILDA BUICK SALES, 907 West 35th Street. Tel.: LA 3-2022.

HELP WANTED - FEMALE Reikia Darbininkių IMMEDIATE OPENING FOR CLERK TYPIST 37 1/2 hr. a. week. Small pleasant office. Like working with figures. Permanent, good future. Liberal company benefits. METRO GOLDWYN-MAYER 1307 S. Wabash Ave. Excellent transportation

REIKALINGA PRITYRUSI ŠEIMININKĖ Ivaivairūs namų ruošos darbai, kaip prostijimas, skalbimas, vaikų priežiūra, gražiame River Forest name. Gyventi reikia vietoje, atskiras kambarys, turi mokėti angliskai, reikalingos rekomencijos. Amžius 35-50. Geras atlyginimas. Skambinti Mr. Pumpheller, FI 5-6301 nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

PUSAMŽĖ SVARI MOTERIS ieško darbo ir gyventi vietoje už kompanijone kam ar prie ligonio. Skambinti HE 6-4046 arba rašyti Mrs. M. Dausona, 5638 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS šviesus, saulėtas kambarys vyrui ar moteriai ar porai, galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. 4836 S. Keating.

ISNUOMOJAMAS kambarys, 6 kamb. bute, prie 2-ų suaugusių šeimoms, su teise naudotis virtuve, vyrui ar moteriai. 6811 So. Claremont. ISNUOMOJAMAS apšildomas butas dviem asmenim. Gage Parke. RE 7-7083

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai A. ABALL ROOFING CO. Stogai: taisomi, nudegutuojami ar padaromi nauji. Gulstai ar įžambūs. Kaminais: valomi pataisomi ir neceentuojami. Įtaisomi nauji dūmtraukiai. Mes aptepame gulsčius stogus valakniniu (fiber) asfaltu ir duodame 5 metų garantiją.

A. ABALL ROOFING CO. 3925 W. Roosevelt Rd. Jei norite pigiai ir gerai padaryto darbo, telefonuokite LA 1-6921 HEATING CONTRACTORS Istatome šilumą pučiamuos pėtuovus, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujosiose namuose. CICERO HEATING AND SHEET METAL CO. 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442 Juozas Žemaitis IL 6-9412 Victor Skade ST 8-9272

A. ABALL ROOFING CO. MES GERIAUSIAI DIRBAME MIESTE Įtaisu lietaus vandeniui nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinio nerūdijamo metalo. Nereikia dažyti. Dėngiu naujus stogus, taisau, nudegutuojau senus. Išvalau, pataisau ir apneantuojau kaminius. Įtaisu naujus dūmtraukius. Visas darbas garantuojamas. Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai aprūstai. Dirbame žiemos metu. Jei norite gerai atlikti darbo, telefonuokite ABALL ROOFING CO. LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTOR Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuojami. Apskaičiuojami nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiestyje. Domas Zukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

KAITYK IR KITAM PATARĄ SKAITYTI "NAUJIENAS" PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS 6 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - FRIDAY, NOVEMBER 30, 1962

REAL ESTATE REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė - Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė - Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos ilgiam terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais. Dėl visų informacijų, kreipkitės į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

DĖL SENATVOS turi būti greit parduotas: 5x5, 1-4, 1-2 mūr. į Vakarų nuo Cicero Ave. prie Congress plento. Alum. langai. 4 auto garažas. \$569 mėn. pajamų ir butas savininkui. \$40,000 - arba geriausias pasiūlymas! KAM PATINKA erdviai gyventi - atkreipkite dėmesį! Vakarieneje Čikagos dalyje 5 kamb. 5 metų namas ant 100x200 pėdų sklypo. 2 mašinos garažas. \$16,900. PRIE SV. KAZIMIERO kapinių 6 kamb. med. ant 40x165 pėdų sklypo. Gazo šiluma. 2 auto garažas. Savininkas duos paskola. \$11,000. TOKIE NAMAI labai retai pasitaiko - apžiūrėkite: patiks! Tai 6 kamb. (3 mieg.) mūr. bungalow Marquette Pk. Poilsio kambarys rūsyje ir labai daug visokių sutvarkymų, kurių niekur kitur nerastėt. Šildymas alvu. BEVERLY HILLS 2 aukštu 4 butų mūr.: 2x5 ir 2x4; 37 pėdų sklypas. 2 mašinos garažas. Nauja gazo šiluma. \$500 mėn. pajamų. Savininkas duos paskola. Paskambinkite dėl apžiūrėjimo! TAVERNA ir 6 kamb. butas, mūr. Gage Pk. Viskas naujai išdekoruota. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. \$29,500 arba geriausias pasiūlymas. SPECIALIAI PENNSINKAMS! New Buffalo, prie US 12, ranch stiliaus 5 didelių kamb. 9 metų namas, labai gražiai sutvarkytas iš lauko ir viduje. 1 1/2 vonios. Garažas prijungtas.

MORINIS 4 kamb., 10 metų, garažas, 30 p. lotas, M. P., \$18,500. MORINIS 6 kamb., 4 mieg., 10 metų, garažas, 7 ir California, \$20,800. MORINIS 6 kamb., 3 dideli mieg., garažas, 65 ir Fairfield, \$18,900. 5 KAMB. MŪRAS, nauja šiluma gazu, plv. vonia, apsaugotas nuo potvynio rūšys, 2 a. garažas, arti mūšų įstaigų, tik \$16,400. GRAŽI 6 kamb. mūro rezidencija, kaip nauja. 2 a. garažas, platus sklypas. \$21,500. 6 1/2 KAMB. visai naujus mūrinis, 2 vonios, alum. langai, karšto vand. šild. gazu, tik \$22,450. 2 AUKSTU apartamentinis naujas, šiluma gazu, 2 a. garažas, pajamų apie \$14,000. M. Parke, \$89,000. 2 BUTAI po 3 mieg., mūras, platus sklypas, šild. alvu, tik \$26,400. 5 BUTAI IR BIZNIS, labai gerioje vietoje M. Parke, imokėti tik \$15,000. 3 MEGAMU 3 metų mūras, Brighton Parke, \$21,800.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street Walbrook 5-6015 MŪRINIS 4 kamb., 33 p. lotas, gazo šild., M. P., \$10,250. MORINIS 3 miegamai, garažas, naujas šild. M. P., \$16,800. MORINIS 3 mieg., 7 metų, garažas, daug priedų, M. P., \$20,600. KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St. HE 6-5151

LUXUS 6 kamb., 5 metų mūro ranch, rezid., 1 1/2 vonios, kilimai, puikiai įrengtas poilsio rūšys, 2 a. mūrinis garažas, platus sklypas, daug vertingų priedų, \$32,500. 2 BUTU MŪRAS, geros pajamos, Gage Parke, tik \$19,000. 2x5 ir 3 RŪSY, iškel'į vamzdžiai, 30 pėdų sklypas, 2 a. garažas, - prie Maria Highschool, vertas prasomos kainos. GRAŽUS BUTAS ir taverna su visais įrengimais, geras biznis, Marquette Parke. Tik \$24,900. VISAI NAUJI MŪRINIAI modernūs namai po 3 ir 4 mieg. - nuo \$17,000 - \$22,500.

NERIS REAL ESTATE 6924 SO. WESTERN AVE. TEL.: 471-0321 2 BUTU MEDINIS, 7 ir 5 kamb., 33 pėdų sklypas, alvu karštu vand. šild. gera proga giminaičiams sėjimai turėti 2 virtuves, L-ne aukšte, kadangi viskas ten paruošta, garažas, tik \$17,900. 2 BUTU MORINIS, Brighton Parke, 6-6, gazu šildymas, garažas, skudiam pardavimui, tik \$19,900. 7 KAMB. MORINIS, nauja gazo šiluma, arti 66 ir Maplewood Avenue, tik \$17,000. 1 1/2 AUKSTO mūrinis, 5 ir 4 kamb., moderniškos vonios, gazo karšto vand. šiluma, arti 58 ir Kedzie, \$21,500.

DRAUDIMO AGENTŪRA, PATARNAUJAME VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS - J. BACEVIČIUS BELL-VARPAS REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - NOTARY PUBLIC VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmad. nuo 9 iki 5. 6455 So. Kedzie Ave. - Prospect 8-2233

PARDUODAMAS 6 KAMB. apkaltas bungalow, švarus, gerame stovyje. Rangolis Berwyn'e, mažai mokesčiai. Tel. po 6 val. vak. arba savaitgaliais. ST 8-8705 MORINIS 5 ir 6 kamb., centr. šild., garažas, prie Archer susisiekimo, tik \$24,000. MORINIS 4 kamb., 5 metų, tik \$16,700, Marquette Parke. MORINIS 4 butai, 2 po 4 ir 2 po 3 kamb., arti Marquette Parko. Naujas gazo šild. MORINIS 2 po 5, centr. šild., Gage parke už pasiūlymą. MEDINIS 4 ir 5, su sklypu ir pataste, gazo šild., Brighton Parke prie Western Ave.

ŠIMAITIS Realty, Notary Public, Insurance 2737 W. 43rd St. - CL 4-2390 NAUJAS 2 butų po 5 1/2 kamb., 3 miegamieji, mūrinis, arti Jaunimo Centro, extra kambarys, Atskiri šildymai, aluminum langai, potvnyio kontrolė, naujas garažas, žema kaina. A. NORKUS REAL ESTATE 2405 West 51st St. WA 5-5030

ELECTRICITY Elektros įtaisymai PATYRĖS IR LICENZIJUOTAS ELEKTROS KONTRAKTORIUS Iveda išdegusias vietas, iškelia laukan elektros metrus, įveda naujus plugs ir jungtukes, naujas lempas. Paims kad ir mažą darbą. Apkainavimas veltui. Telefonuoti PU 5-3300 prieš 9:00 AM ar po 7:00 PM. S. P. Chuzels, 14 West 103 Place PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS PERKAME parduodame, mainome įvairius dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą aprūdą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 West 59th Street PProspect 8-5454